VAPAUS

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti — Perustettu vuonna 1917 — Ilmestyy tiistaisin, torstaisin ja lauantaisin

No. 57 — 1949 — Vol. XXXII vk. — Tiistaina, toukokuun 17 p., — Tues., May 17

Kuomintangin joukot ovat peräytyneet Hankowsta

Kuomintangin hallitus väittää joukkojensa saaneen "voiton" peräytyessään Shanghain lohkolla

Shanghai. — Maanantaina tiedoitettiin, että kuomintangin hallituksen joukot ovat peräytyneet Hankowsta, "Kiinan Chicagosta", joten kansanarmeija voi nyt mennä sillä lohkolla esteettömästi Jangtsen yli ja ryhtyä etenemään etelään päin Kantonia kohti.

Shanghai. — Hallituksen joukkojen sanottiin sunnuntaina torjuneen kansanarmeijan joukkojen kolmipäiväisen hyökkäyksen Shanghain lohkolla. Kansanarmeijan ilmoitettiin tulleen yhdessä kohdassa viiden mailin päähän Shanghaista.

Shanghain varusjoukkojen sanottiin kuitenkin peräytyneen ns. "pääpuolustusvyöhykkeelle" rautatiellä kaupungin länsipuolella. Varusjoukkojen ilmoitettiin peräytyneen mm. Huangtusta, joka on kahdeksan mailin päässä Shanghain pohjoiselta rautatieasemalta.

Shanghain varusväen päällystö väitti kansanarmeijan kärsineen tappion Yuehpun kylän luona viiden mailin päässä Woosungista länteen, mutta varusjoukkojen myönnettiin peräytyneen Yuehpun eteläpuolella.

Kansanarmeija näyttää painostavan kuomintangin joukkoja eniten yön aikaan, jolloin kuomintangin lentokoneet eivät voi toimia tehokkaasti.

Pan-American ja Northwest Airlines ilmoittivat keskeyttävänsä lentopalvelun Shanghaihin tiistaina, kun on lisääntynyt se vaara, että lentokenttiä tulitetaan tai ne kaapataan.

Brittiläisille annettiin viimeinen evakuointivaroitus lauantaina ja sanottiin, ettei tästä lähtien luultavasti ole enää tilaisuutta lähteä pois "ennenkuin tilanne on selvinnyt". Samalla korostettiin kuitenkin sitä, että evakuointi on vapaaehtoinen, eikä ketään määrätä lähtemään pois.

Autotyöläiset tahtovat työväen miehiä ehdokkaiksi vaaleissa

Sen sijaan, että tuettaisiin CCF:n "menestyneitä bisnesmiehiä", kuten CCL:n johto vaatii

Windsor, Ont. — Järjestyneen työväestön politiikassa Windsorin piirissä keskustassa toimitettavissa liittovaaleissa on tapahtunut uusi käänne. Autotyöläisten union osaston No. 200 poliittisen toiminnan komitea on ilmoittanut, että se kehoittaa kaikkia unioita tukemaan kahta uutta työväen ehdokasta sen sijaan, että tuettaisiin CCF:n ehdokkaita Essex West ja Essex East vaalipiireissä.

Tämän toimenpiteen sanottiin johtuvan siitä, että Archie Cherniak-niminen "menestynyt bisnesmies" nimitettiin äskettäin CCF:n ehdokkaaksi Essex West vaalipiiriä varten. Windsorin valtuuston jäsen William C. Riggs on CCF:n ehdokas Essex East vaalipiirissä.

Autotyöläisten union poliittisen toiminnan komitea ehdottaa, että osasto No. 200 presidentti Roy England asetettaisiin työväen ehdokkaaksi Essex East vaalipiirissä, ja union seitsemännen piirin apulaisjohtaja Tom McLean ehdokkaaksi Essex West vaalipiirissä.

Osasto No. 200 kuuluu Canadian Congress of Laboriin, ja sen omaksuma poliittinen kanta on vallan vastakkainen CCL:n johdon poliittiselle asenteelle. CCL:n johto on kehoittanut kaikkia jäseniään tukemaan varauksitta CCF:n ehdokkaita ja lahjoittamaan rahaa CCF:n vaalikampanjaa varten.

Poliittisen komitean lausunnossa sanotaan mm.: "CCF nimitti perjantaina toukok. 6 pnä pidetyssä kokouksessa Archie Cherniakin CCF:n ehdokkaaksi Essex vaalipiirissä. Osasto No. 200 poliittisen toiminnan komitea on sen vuoksi sitä mieltä, että on asetettava työväen ehdokkaat Essex West ja Essex East vaalipiireissä.

"Osasto No. 200 poliittisen toiminnan komitea ei voi suositella Archie Cherniakia jäsenistöllemme, joten se on sitä mieltä, että on valittava kaksi työväen johtajaa ehdokkaiksi näissä vaalipiireissä."

Puola protestoi Eislerin tapauksen johdosta

Brittiläiset viranomaiset rikkovat kansainvälistä lakia toimiessaan Amerikan taantumuksen santarmeina

Lontoo. — Puolan lähetystö esittää protestin Britannian ulkoministeriölle Gerhart Eislerin tapauksen johdosta. Lähetystö sanoi Yhdysvaltain valtiodepartmentin uhanneen kaapata linjalaiva Batoryn siinä tapauksessa jos sen kapteeni ei luovuta Eisleria brittiläisille poliiseille.

Eisler oli viikon vaihteen Southamptonin vankilassa ja hänet luvattiin viedä maanantaina oikeuteen, missä viranomaiset esittävät, että hänet viedään Lontoon vankilaan odottamaan karkoitustoimenpiteitä.

Brittiläiset poliisit ottivat lauantaina Eislerin väkivaltaisin toimenpitein pois linjalaiva Batorysta ja veivät hänet vankilaan. Poliisit kävivät kaksi kertaa laivassa, mutta palasivat ensimmäisellä kerralla tyhjin toimin, kun laivan kapteeni kieltäytyi luovuttamasta Eisleria, joka yritti päästä Puolan kautta Saksaan paettuaan Yhdysvalloista. Poliisit menivät toisen kerran laivaan ja toivat Eislerin väkisin pois laivasta. Brittiläiset poliisit toimivat Yhdysvaltain hallituksen pyynnöstä.

Puolan lähetystö sanoi sunnuntaina, että se pitää tätä hyvin vakavana asiana ja Puolan suvereenisuuden törkeänä loukkauksena. Puola paheksuu erikoisesti sitä, että brittiläinen poliisi otti sananmukaisesti haltuunsa puolalaisen laivan Britannian rannikkovesillä.

Noin 40 brittiläistä ja amerikkalaista viranomaista ilmoitettiin menneen puolalaiseen laivaan. Scotland Yardin miehet olivat varoittaneet, että pyydetään radiolla maista apua siinä tapauksessa jos laivan miehistö puuttuu asiaan Eislerin puolesta. Laivan päällystölle oli sanottu, ettei se saa poistua hytistä ja brittiläiset salapoliisit olivat vahdissa hytin ovella.

Puolan lähetystön edustaja sanoi Yhdysvaltain valtiodepartmentin uhanneen, että Batory kaapataan jos se palaa Amerikan vesille eikä Eisleria luovuteta brittiläiselle poliisille. Yhdysvaltain valtiodepartmentti oli lisäksi uhannut sulkea Gdynia-Amerikan linjan Yhdysvalloissa. Mainittu yhtiö omistaa linjalaiva Batoryn.

Lähetystö sanoi brittiläisten poliisin estäneen laivan kapteenin noudattamasta Puolan hallituksen määräystä, että laivan on lähdettävä Britannian vesiltä luovuttamatta Eisleria. Brittiläisten sanottiin rikkoneen siten kansainvälistä lakia ja loukanneen ihmisoikeuksia.

Eisler antoi vankilassa lausunnon, että hän on Pohjois-Atlantin paktin ensimmäinen vanki. Hän sanoi brittiläisten poliisien kaapanneen hänet ja julmasti loukanneen poliittisen pakolaisen oikeuksia.

Eisler sanoi brittiläisten viranomaisten käyttäneen väkivaltaa toimiessaan Amerikan taantumuksen santarmeina. Hän sanoi olevansa poliittinen pakolainen ja natsivastainen saksalainen, jota on pidetty väkisin Yhdysvalloissa, vaikka hän on jo kauan tahtonut päästä pois sieltä.

Puolan lähetystö sanoi, että Eisler on poliittinen pakolainen, joka on kansainvälisen lain mukaan oikeutettu saamaan turvapaikan Puolan lipun suojassa, eikä brittiläisillä ole oikeutta mennä ulkomaalaiseen laivaan Britannian vesillä jos ei rauhaa ja järjestystä häiritä laivan ulkopuolella.

Eislerin vaimo vangittiin viime perjantaina Yhdysvalloissa ja vietiin Ellis-saarelle.

Eisler sanoi, että hän jatkaa taistelua brittiläisissä vankilassa hänen puolestaan, ja sen puolesta, että hänellä on oikeus palata kotimaahansa.

Pääministeri ei halua kohdata merimiehiä

Merimieslakkolaisia on vangittu taas Vancouverissa ja Montrealissa

Halifax. — Lakossa olevat merimiehet toimeenpanivat lauantaina mielenosoituksen hotelli Nova Scotian edustalla, mutta pääministeri St. Laurent pujahti sivuoven kautta hotelliin kohtaamatta lakkolaisia. Poliisijoukko oli myös paikalla huolehtimassa siitä, ettei mitään häiriötä tapahdu pääministerin läsnäollessa.

Lakkolaiset kantoivat plakaatteja ja esiintyivät muuten hyvin järjestyksellisesti.

Merimiehet protestoivat voimakkaasti saatuaan tietää, että pääministeri oli välttänyt kohtaamasta heitä.

Vancouver, B. C. — Poliisit vangitsivat CSU:n 24 jäsentä myöhään perjantaina sen syytteen perusteella, että he eivät ole totelleet päällystönsä laillista komentoa. Heidät vangittiin jo aikaisemmin saman syytteen perusteella, mutta päästettiin sitten vapaaksi. Kahden laivan kapteenit sanoivat miesten menneen jälleen takaisin lakonalaisiin laivoihin "istumalakkoon" päästyään vapaaksi viime viikon maanantaina.

Satamassa vallitsi nyt jonkinlainen "jännittynyt rauha". Kaupungin poliisit ovat patrullissa sataman laitureilla.

Montreal. — CSU:n kolme jäsentä vangittiin täällä perjantai-iltana sen johdosta, että erästä AFL:n rikkurimiehistä yksi löydettiin erään hotellin edustalla alakaupungilla.

Vangittuja lakkolaisia syytetään pahoinpitelystä.

Poliisit sanoivat, että piesty mies vietiin sairaalaan. Hänen sanottiin saaneen haavoja, naarmuja ja vammoja.

Räjähdyksiä ja tulipalo N. Yorkin liikennetunnelissa

New York. — Hudson-joen alla olevassa kaksi ja puoli mailia pitkässä Holland-tunnelissa oli perjantaina räjähdyksiä ja tulipalo, joka katkaisi tiedonantolinjat ja seisautti kaiken liikenteen tuolla vilkasliikkeisellä maanalaisella valtatiellä.

Kolmekymmentä henkilöä mm. lukuisat palokuntalaiset, pökertyivät kaasusta, jota tuli palavista kemikaaleista.

Tunnelin itäänpäin kulkeutuvan liikenteen osassa oli sarja räjähdyksiä. Eräs 16 tonnin kuorma-auto, jossa oli 80 tynnyriä kemikaaleja, syttyi palamaan vähän sen jälkeen kuin se lähti New Jerseyn puolelta. Palava kuorma-auto seisautti takanaan kaiken liikenteen. Räjähtävät tynnyrit syöksivät kemikaaleja toisiin kuorma-autoihin ja henkilöautoihin. Syntyi sellainen kuumuus, että muutamat kuorma-autot sulivat yhteen kasaan.

Monet autoilijat joutuivat terrorin valtaan tulen ja myrkyllisen kaasun takia, sekä jättivät autonsa ja pakenivat turvaan. Tunneliin jätetyt autot haittasivat palokuntalaisia tulipalon sammuttamisessa.

Kaasunaamioilla ja asbestipuvuilla varustetut palokuntalaiset ponnistelivat neljä tuntia ennenkuin saivat palon sammutetuksi.

Mainittu tunneli valmistui v. 1927 ja sen rakentaminen maksoi 48,400,000 dollaria. Se on tärkeä kohta mannermaan poikki kulkevassa liikenteessä, ja sen kapasiteetti on 46,000 kulkuneuvoa päivässä.

Tulipalo ja räjähdykset keskeyttivät puhelinpalvelun New Englandin valtioihin ja länteen. American Telephone and Telegraph Co:n viisi kaukokaapelia meni epäkuntoon ja samoin meni epäkuntoon New York Telephone Co:n kaukokaapeli. Associated Pressin tiedotuspalvelu keskeytyi ja Western Union lennätinpalvelu häiriytyi pahasti.

Asbestityöläisiä ja heidän johtajiaan vangittu

Asbestos, Que. — Asbestityöläisten syndikaatin presidentti R. Hamel ja 14 muuta union miestä vangittiin lauantaina entisten lisäksi asbestityöläisten takia.

Poliisit eivät ilmoittaneet sitä minkälaisia syytteitä näitä miehiä vastaan nostetaan, mutta se tiedetään, että vangitut miehet ovat lakkolaisia. British United Press sanoi Quebecin maakuntapoliisien lausuneen, että he ovat nyt luultavasti saaneet kiinni Asbestissa t.k. 5 p:nä "tapahtuneen mellakan alkuunpanijat".

Asbestityöläisten katolisen union presidentti Armand Larivee vangittiin perjantai-iltana ja vietiin Montrealin vankilaan. Viranomaiset eivät ole ilmoittaneet sitä mistä häntä syytetään.

Maakuntapoliisin varajohtaja Hilaire Beauregard sanoi, että lähes 20 miestä on vangittu entisten lisäksi Asbestosissa ja Thetford Minessa. Heidät viedään Sherbrookeen, missä he joutuvat oikeuteen maanantaina erinäisten syytteiden perusteella.

"He ovat sekaantuneet rettelöihin tavalla tai toisella. Me uskomme heidän olevan Asbestosissa toukokuun 5 p:nä tapahtuneen mellakan ja veristämisen alkuunpanijoita . . ." sanoi Beauregard.

Tshekkoslovakian kaivosteollisuus on 70-vuotias

Praha. — Tshekkoslovakialainen ammattijärjestöjen lehti Prace ilmoitti viikonvaihteessa, että ensi elokuussa lyödään valtion rahapajassa miljoona kappaletta kruunun hopearahaa maan kaivosteollisuuden 70-vuotisjuhlan kunniaksi.

Saman juhlan yhteydessä julkaistaan myöskin kolme eri postimerkkiä, joissa kuvataan kaivosaiheita.

Hydro protestoi äänioikeuden kieltämistä työläisiltä

Korostaa sitä, ettei Ontarion Hydro ole hallituksen departmentti

Toronto. — Ontarion Hydro-komissio on virallisesti yhtynyt taisteluun, jota käydään sen puolesta, että Hydron 2,500 työläistä ja heidän vaimonsa saataisiin äänestäjien listalle tulevissa liittovaaleissa.

Komission lakimies Cecil Carrick on lähettänyt ylimmälle vaaliviranomaiselle Jules Castonguaylle kirjeen, jossa protestoidaan sen johdosta, ettei Hydron työmailla Des Joachimsissa, La Cavessa, Chenauxissa ja muualla Ottawa-laaksossa parakeissa asuvien työläisten sallita äänestää liittovaaleissa. Mr. Castonguay antoi sellaisen päätöksen, että koska nämä ihmiset ovat tulleet vaalipiirin ulkopuolelta tähän maakunnan työmaille, eivät he voi äänestää.

Mr. Carrick sanoo kirjeessään, ettei komissio ole hallituksen departmentti, vaan se on asiallisesti osuustoiminnallinen kunnallinen yritys. Hän sanoo, että Ontarion Hydro on aivan erilainen kuin Quebecin Hydro, missä kunnat ovat vain asiakkaita, ja se on myös erilainen kuin toisten maakuntien Hydro-komissiot.

Mr. Carrick kiinnittää huomiota edesmenneen tuomari Logien v. 1930 antamaan päätökseen, jonka mukaan ei komissiota voida pitää hallituksen departmenttina.

Hydron puheenjohtaja Saunders sanoi yhtyvänsä täydellisesti Carrickin esittämiin väitteisiin. "Me emme välitä siitä miten meidän työläisemme äänestävät, mutta me katsomme olevamme velvolliset tekemään kaiken mahdollisen selventääksemme sen asian, että heillä on oikeus äänestää", sanoi Saunders.

Ford on hyljännyt union esityksen

Detroit. — Ford Motor Co. hylkäsi lauantaina autotyöläisten union ehdotuksen lakon sopimiseksi ja ilmoitti samalla kertaa esittävänsä uniolle vastaehdotuksensa.

Union esityksen teki presidentti Reuther, joka sanoi esityksen olleen hyvin yksityiskohtaisen.

Einstein kannattaa sosialistista talousjärjestelmää

New York. — Tri Albert Einstein, huomattu tiedemies, sanoi Monthly Review-julkaisussa olevassa artikkelissaan että ainoa keino millä voidaan poistaa "kapitalistisen yhteiskunnan taloudellinen anarkia", on perustaa "sosialistinen talous".

Coldwell rauhoitti pikkuliikemiehiä

Ottawa. — CCF:n kansallinen johtaja M. J. Coldwell sanoi viikonvaihteessa radiopuheessaan, että Canadan pikkuliikemiehiä uhkaa vaara "suurten monopolien ja ketjuliikkeiden", eikä CCF:n taholta.

Hän sanoi, että 13 viime vuoden aikana ovat suurliikkeet "nielleet" 300 pienempää liikettä. Ketju- ja osastokaupat tekevät 30 prosenttia Canadan vähittäiskaupasta ja isot liikkeet tuhoavat pienemmät.

Quebecin palkkataksat eivät sovi malliksi Ontariossa

Sanoo sovintolautakunta ehdottaen palkanlisäystä Bata Co:n työläisille

Toronto. — Tuomari W. S. Lanen johtama sovintolautakunta on ehdottanut Bata Shoe Co:n noin 500 työläiselle yleistä palkankorotusta, 15 senttiä tuntia kohden. Tuomari Lane on sanonut samalla, ettei Quebecin palkkataksoja voida pitää perustana, kun määritellään palkkataksoja Ontariossa.

Bata Shoe Co:n tehdas on Batawassa, viiden mailin päässä Frankfordista.

Sovintolautakunnan enemmistö sanoo raportissaan, että yhtiö yritti v. 1948 todistaa miten se on antanut vakituisempaa työtä ja vähän parempaa palkkaa kuin mitä Quebecin maakunnan jalkineteollisuus on antanut. Yhtiö oli samalla tarjonnut työläisilleen 1 sentin palkanlisäystä.

Sovintolautakunta lausuu edelleen: "Tehdessään tämän esityksen, 15 sentin korotuksen tunnilta, lautakunta tietää hyvin sen, että se on iso lisäys tähän aikaan. Mutta me emme näe Ontarion maakunnassa mitään oikeutusta sellaiseen tilanteeseen, että sallittaisiin määritellä palkat Quebecin palkkarakenteen mukaisesti . . ."

Lautakunnan enemmistön lausunnon ovat allekirjoittaneet tuomari Lane ja union nimittämä jäsen Drummon Wren. Siinä sanotaan lisäksi, että 15 sentin palkanlisäys on kohtuullinen ja yhtiön olisi suostuttava siihen, koska palkat tulisivat siten ainakin osittain Ontarion yleisten palkkataksojen mukaiseksi.

Vähemmistön lausunnossa, jonka on allekirjoittanut yhtiön nimittämä jäsen R. B. Godfrey, ehdotetaan 1 sentin palkanlisäystä yhtiön tarjouksen mukaisesti.

Lautakunta on ehdottanut myös, että työläisille maksettaisiin palkka neljältä lailliselta juhlapäivältä ja annettaisiin heille kahden viikon vuosiloma palkan kanssa viiden vuoden palveluksen jälkeen.

Bata Co:n työläiset kuuluvat Boot and Shoe Workers Unioon osastoon No. 715.

Wallaceburg. — 19 kuukauden ikäinen Diane Lucier hukkui viikonlopulla kotinsa lähellä septic-tänkkiin. Tapaus huomattiin, kun tytön äiti rupesi hakemaan tyttöä syömään illallista. Tyttö oli ollut ulkona leikkimässä ja meni lähellä olevan keskeneräisen rakennuksen luo, missä sitten putosi kenenkään huomaamatta tänkkiin.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Brittiläinen oikeus kieltäytyi eilen päästämästä Gerhart Eisleria takauksella vapaaksi ja lähetti hänet takaisin vankilaan, missä hänen on oltava vähintään kahdeksan päivää, kunnes oikeus ryhtyy käsittelemään sitä kysymystä, että palautetaanko hänet Yhdysvaltoihin.

Puolan hallitus esitti vaatimuksen, että Eisler on vapautettava ja brittiläisten viranomaisten on esitettävä anteeksipyyntö sen johdosta, että Eisler raastettiin väkivaltaisin toimenpitein pois puolalaisesta linjalaivasta Southamptonin satamassa lauantaina.

Yhdysvaltain valtiodepartmentti vahvisti Washingtonissa Puolan hallituksen syytöksen, että Yhdysvaltain hallitus on uhannut kaapata linjalaiva Batoryn siinä tapauksessa jos ei laivan kapteeni luovuta Eisleria brittiläiselle poliisille.

Little Current, Ont. — Manitoulin saaren asukkaat äänestivät eilen Canadan raittiuslain tällä saarella edelleen voimassapitämistä vastaan. Mainitun lain mukaan on kielletty väkijuomien myynti, vaan ei niiden nauttiminen tällä saarella, missä tuo laki on ollut voimassa v. 1914 saakka. Kieltolakia vastaan äänestettiin suhteessa 2—1.

Shanghai. — Peipingin radiolähetyksessä sanottiin, että Shanghai vapautetaan lähitulevaisuudessa. Kansanarmeijan joukkojen ilmoitettiin olevan 12 mailin päässä Shanghaista lännen ja lounaan puolella.

Päärintamalla ovat hallituksen joukot peräytyneet mm. Hankowsta, Wuchangista ja Hangyangista. Hankowsta peräytynyt hallituksen joukkojen komentaja kenraali Pai Chung-hsi ei ole asettanut päämajaansa Changshaan, kuten odotettiin, vaan se on siirretty heti 100 mailia edemmäksi, Hengyangiin.

Berlinissä on neuvoteltu kauppa-asioista

Berlin. — Yhdysvaltalaiset piirit sanoivat lauantaina, että neljän vallan neuvotteluissa on päästy venäläisten kanssa "lähes täydelliseen sopimukseen" idän ja lännen välisen kaupan jälleen alkamisen järjestelyistä.

Sotilaskuvernöörien taloudelliset neuvonantajat ovat pitäneet sarjan konferensseja ja Yhdysvaltain edustaja Lawrence F. Wilkinson sanoi: "Me edistymme erikoisen hyvin. Asenne on sellainen, että molempien puolien on annettava vähän ja otettava vähän, ja me ehkä pääsemme ratkaisuun jossakin keskivaiheilla."

Wilkinson sanoi neuvottelujen alkavan jälleen keskiviikkona, jolloin ehkä päästään täydelliseen sopimukseen.

Sotilashallituksen viranomaiset sanoivat, että kaikkein vaikeimmat kysymykset, joita on tullut esiin Berlinin liikennerajoitusten poistamisen jälkeen, voidaan nyt luultavasti ratkaista.

Brittiläinen sotilashallitus syytti, että venäläiset ovat asettaneet uusia rajoituksia itäisen ja läntisen Saksan väliselle liikenteelle. Brittiläiset sanoivat, etteivät venäläiset salli kuorma-autojen liikennöidä Berlinin ja länsi-Saksan välisellä isolla valtatiellä yön aikana.

YK:n yleiskokouksen istunto ei päättynyt määräaikaan

Väittelyt ja manööverit ovat lykänneet istunnon päättymistä

New York. — Sunnuntaina saatujen tietojen mukaan YK:n yleiskokouksen istunnon odotetaan päättyvän parin päivän kuluessa. Tärkeimmät käsittelemättä olevat kysymykset työjärjestyksessä ovat Francon Espanjan ja Italian entisten siirtomaiden kysymysten ratkaisu.

Neuvostoliiton päävaltuutetut Andrei Gromyko lähti lentokoneella Pariisiin sunnuntaina iltapäivällä. Jakob Malik, joka neuvotteli länsivaltain edustajien kanssa Berlinin liikennerajoitusten poistamisesta, jää tänne johtamaan Neuvostoliiton valtuuskuntaa.

Lehtimiesten tiedustellessa Gromykolta, että lopettaako Berlinin liikennerajoitusten poistaminen idän ja lännen välisen jännityksen, sanoi hän, että "tulevaisuus näyttää sen".

"Meidän on työskenneltävä rauhan hyväksi. Amerikkalaiset ja venäläiset voivat työskennellä yhdessä jos he tahtovat tehdä niin", sanoi Gromyko lisäksi.

YK:n yleiskokouksen istunnon piti päättyä lauantai-iltana, mutta asioista käydyt väittelyt ja näyttämön takana suoritetut manööverit ovat lykänneet istunnon päättymisen.

Perjantainen istunto jatkui kello 2 asti lauantaiaamuna, jolloin hyväksyttiin lopullisesti esitys sopimukseksi, joka määrittelee ulkomaalaisten uutiskirjeenvaihtajien oikeudet sekä velvollisuudet. Esitys hyväksyttiin 22 äänellä 6 vastaan, 13 maan edustajien pidättyessä äänestyksestä.

Samalla päätettiin kuitenkin, ettei sopimusta esitetä ratifioimista varten jäsenmaille ennenkuin syysistunnossa hyväksytään lisäksi sopimus tiedoitusvapautta varten.

Latinalaisen Amerikan blokin taholta esitetään, että YK:n diplomaattinen boikotti Francon fasistihallitusta vastaan lopetettaisiin. Tämä kysymys tulee esille yleiskokouksessa maanantaina ja sen jälkeen päätetään siitä miten Mussolinin entistä afrikalaista valtakuntaa ruvetaan hallitsemaan. Länsivaltain suunnitelman mukaan Italian entisten siirtomaiden kontrolli jaettaisiin Britannian, Ranskan, Italian ja Etiopian kesken.

Dublinissa ollut suuri protestikokous

Dublin. — Arvion mukaan 100,000 henkeä osallistui Dublinissa viikon lopulla pidettyyn joukkokokoukseen, missä irlantilaisten poliittiset johtajat tuomitsivat sen asenteen, jonka Britannian labor-hallitus on omaksunut Irlannin tasavaltaa kohtaan.

Kokouksessa protestoitiin sen johdosta, että Britannian parlamentissa on jätetty esitys Irlannin laiksi, joka takaa sen, ettei Ulsteria voida liittää Irlannin tasavaltaan ennenkuin sen kuuden piirikunnan asukkaat ovat äänestäneet liittymisen puolesta.

Pääministeri Costello sanoi, että "Irlanti voi ampumatta laukaustakaan käyttää hyvin järjestetyn liikkeen takana sellaista voimaa, joka pakottaa lopulta lopettamaan Irlannin kahtiajaon".

"Britannia sabotoi omaa puolustussysteemiään sillä politiikalla, mitä se ajaa. Oikeuden korvauksena se voisi saada meidän ystävyytemme ja tukemme. Mutta jos se ei tahdo sitä, niin me vastustamme päättäväisesti tätä vääryyttä loppuun asti", sanoi pääministeri.

Työväenmies selostaa miksi hänen oli lähdettävä Yhdysvalloista

New York. — Alexander Stevens, joka lähti äskettäin Yhdysvalloista vapaaehtoisesti Unkariin, on antanut ulkosyntyisten suojelukomitean välityksellä julkaistun seuraavan lausunnon:

"Minä tulin Yhdysvaltoihin v. 1924, kun sodanjälkeinen taantumus, joka valmisti tietä fasistidiktatuurille ja kansan alistamiseksi natseille, karkoitti minut synnyinmaastani. Minä tulin tuntemaan ja rakastamaan Amerikan työväen ihmisiä. Minä menin naimisiin Amerikan kansalaisen kanssa ja sain monta amerikkalaista ystävää. Yli 25 vuotta minä olen pitänyt itseäni amerikkalaisena.

"Minä tahdoin tulla Yhdysvaltain kansalaiseksi, mutta minun ei sallittu tehdä sitä. Siirtolaisviranomaiset eivät kieltäneet minulta kansalaisuutta sen takia, että minä nuorena poikana taistelin Unkarin armeijassa liittolaisia vastaan ensimmäisessä maailmansodassa, vaan sen vuoksi, että minä olen palvellut Amerikan ja Unkarin työväenluokkaa sekä kansoja, niiden käydessä antifasistista kamppailua sodan jälkeen.

"Minun jäsenyyteni Amerikan kommunistisessa puolueessa on ollut minun kansalaistodistukseni ja minä olen pitänyt sitä symbolina siitä, että minut on hyväksytty Amerikan työväenluokkaan, jota olen aina yrittänyt uskollisesti palvella.

"Yhdysvaltain monopolistit rynnistäessään fasismiin ja imperialistiseen sotaan, ovat käyttäneet minua kohteena hyökätäkseen toisia kommunisteja vastaan Yhdysvalloissa, ja ovat tehneet minulle mahdottomaksi edistää todellisesti Amerikan työläisten asiaa. Minua vastaan nostetut syytteet ovat naurettavia ja viranomaiset tietävät sen. Kuitenkin minä suostun lähtemään pois poistaakseni sen sekaannuksen ja hysterian, jota on provosoitu minun ympärilläni ja joita on käytetty todellisten kysymysten salaamiseksi siinä ryntäyksessä, jota käydään tarkoituksella riistää ei-kansalaisilta perustuslailliset oikeudet karkoitusjutussa.

"Minä olen sen vuoksi tehnyt vaikean päätöksen, että palaan vapaaehtoisesti siihen maahan, mistä lähdin kauan sitten. Sen kansa suorittaa suurta työtä ja etenee sosialismia kohti. Minun on nyt käytävä tätä taistelua Yhdysvaltain maantieteellisten rajojen ulkopuolella, mutta minä pysyn uskollisena Amerikan työläisten eduille, jotka liittyvät rauhan, edistyksen ja sosialismin maailmanleirin voittoon."

Sanoo Montrealin LC:n olevan "kommunistivapaan"

Montreal. — R. J. Lamoureux, äskettäin Montrealin Labor Councilin (CCL) sihteeriksi valittu unionisti, sanoi viikonlopulla, että Councilin vaaleissa tämä järjestö puhdistettiin kokonaan kommunisteista.

Hän sanoi edustajien hyljänneen vasemmistoehdokkaiden listan ja myöskin sen, että Canadian Seamen's Union edustajille annettaisiin tilaisuus esittää avun ja tuen vetoomuksensa kokouksessa.

Aluminiyhtiö uusinut työehtosopimuksen

Arvida, Que. — Aluminum Company of Canada ilmoitti viikonvaihteessa uusineensa työehtosopimuksen Aluminityöläisten kansallisen syndikaatin kanssa. Työehtosopimus päättyi tk. 15 p:nä.

Uudessa työehtosopimuksessa tehtiin joitain pikku muutoksia, mutta peruspalkat jäivät entiselleen. Suurimpia muutoksia oli se, että sopimuksessa taataan palkka kahdesta juhlapäivästä, nimittäin joulu- ja uudenvuoden päivältä.

Torypuolue saanut voittoja labor-puolueen kustannuksella

Lontoo. — Englannin ja Walesin kaupunginhallintojen vaalien tuloksista saatiin melkein lopulliset tiedot lauantaihin mennessä.

Näissä vaaleissa oli kysymys 4,718 edustajapaikasta, joista vajaat 200 oli vielä ratkaisematta. Torypuolue on saanut valituksi 1,820 edustajaa, siis 785 edustajaa enemmän kuin mitä sillä oli aikaisemmin.

Labor-puolue, joka on tähän asti säilyttänyt kunnallisvaaleissa samanlaiset voimasuhteet kuin mitä sillä on ollut parlamentin täydennysvaaleissa, on menettänyt 693 edustajapaikkaa ja saanut valituksi vain 1,660 edustajaa.

Itsenäiset ovat saaneet valituksi 938, liberaalit 107 ja kommunistit 11 edustajaa.

Näiden vaalien tulokset osoittavat torypuolueen poliittisen kannatuksen lisääntyneen huomattavasti siitä mitä se oli v. 1945 parlamenttivaaleissa. Innostuneimmat toryjen puhemiehet sanovat vaalien tulosten osoittavan sitä, että Britannian kansa hylkää labourpuolueen ohjelman, varsinkin teollisuuden kansallistamisen. Mutta laborpuolueen sihteeri Morgan Philips sanoi, että konservatiivien voitoista huolimatta on labor-puolue säilyttänyt kaksikolmasosaa niistä voitoista mitä se on saanut sodan jälkeen kunnallisella alalla.

Kenkä ja nahkatyöläiset neuvottelevat työehtosopimuksesta

Toronto. — National Union of Shoe and Leather Workers (CCL) ja kolmen täkäläisen kenkätehtaan kanssa on aloitettu neuvottelut uudesta työehtosopimuksesta.

Unio vaati yleistä 15 sentin tuntipalkan korottamista kaikille työläisille, 40-tuntista työviikkoa ja palkkaa kahdeksalta viralliselta juhlapäivältä.

Nykyiset miesten tuntipalkat ovat $1,10 ja naisten palkat 85 senttiä.

VAPAUS
(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6th 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Business Office 4-4264. Editorial Office 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address Box 69, Sudbury, Ontario.
Advertising rates upon application.
Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:		
Canadassa:	1 vk. 6.00	6 kk. 3.25
		3 kk. 2.00
Yhdysvalloissa:	1 vk. 7.00	6 kk. 3.80
Suomessa:	1 vk. 7.50	6 kk. 4.25

Työväen sydän on terve

Punakauhun lietsojat ovat mestareita työväenliikkeen hajoittamistyössä. Ne ovat mestareita vehkeilyssä porvarien hyväksi ja voivat siis teknillisten "vaalivoittojensa" nimissä jatkaa työväelle turmiollista hajoitustyötään.

Mutta lukemattomat esimerkit osoittavat, että herrat Mosher, Conroy, Millard ja kumppanit joutuvat entistä enemmän tekemisiin työväenluokan terveiden pohjajoukkojen kanssa, jotka tuomitsevat työväenliikkeen rivien hajoittamiset ja vaativat päättävää toimintaa porvariston nälkiinnyttämis- ja sotaohjelmaa vastaan sekä työväenliikkeen militanttista yhtenäisyyttä kotona ja kansainvälisesti.

Meillä on tästä paljon esimerkkejä. Pohjois-Ontarion ja erikoisesti nikkelialueen kaivosmiehet ovat kerta toisensa jälkeen osoittaneet, että he eivät halua olla minkäänlaisissa tekemisissä työväenliikkeen hajoittajien kanssa vaan haluavat määrätä mainion järjestönsä asioista yhtenäisyyden hyväksi.

Detroitin autotyöläiset — joita Walter Reuther on yrittänyt harhaanjohtaa ja terrorisoida Henry Ford toisen linjalle — viittasivat kintaalla Reutherin hajoitus- ja petosyrityksiin ja lakkoutuivat Fordin uudenaikaista hiestysjärjestelmää vastaan. Mainittakoon tässä yhteydessä, että kun Detroitin autotyöläiset esittivät protestin Fordin työn kiihdytystä ja hiestysjärjestelmää vastaan, niin Walter Reuther, autotyöläisten sosialidemokraattisena päämiehenä riensi antamaan suuren julistuksen, että Ford on mallikelpoinen työnantaja joka ei voi mitenkään työläisiään riistää. Mutta mr. Reutherin kommunistihuudosta huolimatta detroitilaiset autotyöläiset julistivat lakon sietämätöntä hiestysjärjestelmää vastaan ja pakottivat mr. Reutherin syömään kaikki poliittiset oksennuksensa ja ryhtymään neuvotteluun Fordin kanssa — ei omista konikaupoistaan vaan työläisten vaatimasta hiestyssysteemin lopettamisesta!

Ja rajan tällä puolen Windsorin autotyöläiset, jotka muodostavat Canadan suurimman unio-osaston, nousivat avoimeen kapinaan herrojen Mosherin ja Conroyn politiikkaa vastaan kun autotyöläisten vaaliehdokkaaksi aiottiin säilyttää "menestyksellinen bisnesmies", jonka kanssa autotyöläiset eivät halua olla missään tekemisissä. Mosher, Conroy, Millard ja kumppanit ovat mielivaltaisesti ja jäsenistön huomattavasta vastarinnasta huolimatta omaksuneet CCF:n oikeistojohdon "työväen poliittiseksi kädeksi" samalla uhaten, että kaikkia niskottelijoita käsitellään kovakouraisella tavalla. Kun sudburylaista kaivosmiesten edustajaa R. H. Carlinia, vakaumuksellista ccf:läistä, ei saatu pakotetuksi likaisen hajoitustyön tekijäksi tämän oikeistojuntan hyväksi, niin herrat Mosher, Conroy, Millard ja kumppanit järjestivät yleisen reittauskampanjan kaivosmiesten mainehikasta unioa vastaan. Ja edelleen jäsenjoukkojaan terrorisoidakseen nämä oikeistososialidemokraattiset uniopomot ilmoittivat kyynillisesti, että sähkötyöläistenkin unio erotetaan, ellei se alistu palvelemaan taantumuksen asiaa. Mutta oikeistojuntan hajoitustyö ei peloita terveitä jäsenjoukkoja, sillä nyt nähdään, että autotyöläistenkin unio asettuu päättävästi tätä oikeistojuntan hajoitusohjelmaa vastaan!

Rivijäsenistön poliittisen tietoisuustason korkeutta ja edelleen lisääntymistä kuvaa se, että vastatoimenpiteet herrojen Mosherin, Conroyn ja Millardin hajoituspolitiikkaa vastaan eivät rajoitu yksinomaan sellaisiin kysymyksiin jotka liittyvästi välittömästi leipähuoliin. Kuten tiedetään, CIO:n korkein johto (ja sen mukana luonnollisesti CCL:n johto) julisti jäsenjoukkojensa mielipidettä kysymättä, että CIO (ja CCL) eroaa Ammattiunioiden Maailmanliitosta. Mutta viikon vaihteessa saapunut Canadan sähkötyöläisten union pirteä ja mielenkiintoinen uniolehti kertoo meille että sähkötyöläisten union (UE-CIO) piiri No 5 (Canadan piiri) on päättänyt lähettää yhden parhaiten tunnetun toimitsijansa George Harrisin ensi kuussa Milanossa, Italiassa pidettävään Ammattiunioiden Maailmanliiton konferenssiin.

Näitä esimerkkejä voitaisiin luetella paljon enemmän. Mutta nämäkin riittänevät toteamaan, että Canadan työväenluokan sydän on terve ja toimintakykyinen. Kaikista vallitsevista heikkouksista, hetkellisistä tappioistakin ja pinnallisesti katsoen huolestuttavista seikoista huolimatta on todettava, että ei ole mitään syytä toivottomuuteen ja tappiomielialaan. Canadan työväenluokka on liittolaisineen nousemassa ja sille kuuluu tulevaisuus.

Urkkijajärjestelmä poliisivaltiossa

Kaikki aikaisemmat poliisivaltiot olivat surullisen kuuluisia valtiollisen poliisinsa salaisesta urkinnasta kansalaisiaan vastaan. Muistetaanpa vain Saksan natsien gestapo ja ennenkaikkea Venäjän tsaarin poliisi ja rytiläisen Suomen ohrana, jonka kynnen jäljet tuntuvat vieläkin monen rehellisen suomalaisen niskassa. Koko tämän kirotun urkkijajärjestelmän perustana oli se, että salainen valtiollinen poliisi lähetti asiamiehensä sanokaamme työväen poliittisen puolueen, union tai vaikkapa vain melko viattoman urheiluseuran jäseneksi. Siellä tämä urkkija — joita fasistivaltiot käyttivät legioonittain — esiintyi kunniallisena ihmisenä, mutta pimeän tullen tämä karvajalkainen lurjus kirjoitti muistiin jokaisen kuulemansa sanan, ehdotuksen ja päätöksen ja lähetti ne salaisen poliisin käytettäviksi. Yleistä kaikkien maiden fasistisille urkkijoille on se, että suurina raukkoina he haluavat ylläpitää helppotöisen "työnsä" ja niin he värittävät rikollisen mielikuvansa mukaan juttuja niin, että luulevat niiden perusteella saavansa "hyvän urkkijan" nimen ja kenties "korotuksen" toimessaan. Vain täten on selitettävissä ne fantaastiset ja toinen toistaan nurinkurisemmat "todistukset" mitä nämä salaisen poliisin urkkijakätyrit ovat fasistimaissa työväenliikettä vastaan antaneet. Näin on tapahtunut kaikissa fasistimaissa.

Toinen yhdenmukaisuus urkkijain käytössä on se, että tehtyään likaisen työnsä työväenliikkeen riveissä, näistä yhteiskunnan jäteaineksista tehdään tavallisesti fasistisoituvan valtion erikoissyyttäjiä, työväenliikkeen sen tai tämän haaran "asiantuntijoita" joiden valheiden ja keksittyjen juttujen voimalla on tuhansia ihmisiä kärrätty vankilaan tiilenpäitä lukemaan, puhumattakaan nyt niistä jotka on mustalistauksen avulla ajettu pois työmaaltaan jne.

Kaikki merkit viittaavat myös siihen, että etuoikeutetun luokka-asemansa menetystä pelkäävät hallitsevat piirit ovat tälläkin mantereella valmiit heittämään roskakoriin puheet demokraattisista perinteistä ja turvautumaan poliisivaltion urkkijajärjestelmään. Paras todistus tästä on Yhdysvalloissa nyt käynnissä oleva poliittinen oikeusjuttu sikäläisen kommunistisen puolueen 12 kansallista johtohenkilöä vastaan. On ollut mitä työläintä ja ällöttävintä seurata sitä urkkijamaa, minkä valtion syyttäjä on tämän oikeuskuulustelun aikana sillä vetänyt esiin. Siellä on ollut "todistamassa" miehiä ja naisia, tai niiden haamuja, jotka ovat olleet jäseninä kommunistisessa puolueessa, työläisten ammattiunioissa ja muissa yhdistyksissä ym. Kaiken tämän johdosta tulee pakostakin mieleen kysymys, että onko Yhdysvaltain porvaristo nyt saavuttamassa saman järjettömyyden mielentilan, mikä johti parikymmentä vuotta sitten Saksan ja Euroopan muiden maiden porvarit turvautumaan urkkijoihin ja avoimeen luokkasortoon fasismin muodossa?

Maailman yleisen mielipiteen edessä joutuu Yhdysvalloissa nyt syytettyinä olevien kommunistijohtajien asemesta todellisiksi syytetyiksi ne, jotka tarvitsevat ja käyttävät joukkomitassa kurjia urkkijoita oman kansansa suurinta yhtä ryhmää, työväestöä vastaan.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Viime lauantaina täytti Sudburyssa mrs. Olivia Teivänen, yksi järjestö- ja asiamiestoiminnan huomattuja henkilöitä, 60 vuotta. Olivia on koko tässä maassa oloaikansa ollut mukana järjestyneen työväenliikkeen pyrinnöissä ja aina vieläkin hänet nähdään siellä, missä on touhua ja toimintaa. Onnittelemme päivän sankaria!

Mitä muut sanovat

TOTUUS LASTEN JA IMEVAISTEN SUUSTA

Kuitenkin tämä tilanne on vallinnut Kreikassa. Saksan miehityksen päätyttyä EAM ja ELAS, kommunistien johdolla, pitivät hallussaan koko maata paitsi Atenan keskustaa. Winston Churchillin määräyksestä Atenan brittiläiset joukot toimivat ja ajoivat ne vuoristoon jättäen kaatuneiden brittiläisten haudat Atenan esikaupunkeihin. Muodostettiin Kreikan armeija . . . Mutta Kreikan armeijan 197,000 sotilaasta ja upseerista voidaan käyttää vain noin 50,000 taisteluun. Jokainen silta, lentokenttä, voimalaitos ja suuri kauppala vaatii suojelugarnisoonin. Jokainen strateginen maantie on puhdistettava miinoista...

Dorothy Thompson.

★ ★ ★

SOTARATSU CHURCHILL JA HÄNEN KAKSOISVELJENSÄ

Churchill kiitti Beviniä "viisaasta ja huolellisesta johdosta" (Atlantin) paktin neuvotteluissa. Entinen pääministeri sanoi olevansa paljon samaa mieltä mr. Bevinin "selväpiirteisen puheen kanssa".

Sitten Churchill varoitti:

"Ei voi olla vakuutusta Euroopan vakaantuneesta rauhasta niin kauan kuin Aasia on Elbellä tai niin kauan kuin niin moni vanha Itä-Euroopan kaupunki on Kremlin 13 miehen otteessa."

...Churchill sanoi, että Espanjan poissa olo (Atlantin) paktista on "vakava aukko Länsi-Euroopan strategisessa järjestelyssä."

★ ★ ★

KUKA HALUAA SOTAA?

"Ei ole väliä" sanoi komppanian päällikkö, "Jos me menetämme No. 1 plutoonan — jos komppania voi pitää asemansa."

"Ei ole väliä", sanoi rykmentin komentaja, "jos meidän täytyy uhrata A-komppanian — jos rykmentti voi saavuttaa tavoitteensa."

"Ei ole väliä", sanoi divisionan kenraali, "jos rykmentti No. 5 menetetään — jos divisiona valtaa kauppalan."

"Ei ole väliä", sanoi armeijan komentaja, "jos me uhraamme kolmannen divisionan — jos armeija voi murtautua vihollisen linjojen läpi."

"Ei ole väliä", sanoi kaikkivaltias, "jos me uhraamme tähden No. 7009, mitä sanotaan maapalloksi — jos vain tähtijärjestelmä pysyy koossa."

"Helvettiin kaikki muu", sanoi äiti, "kunhan poikani tulee vain hengissä takaisin sodasta."

Erich Remarque sanoo, että tämä itävaltalaisen kirjailijan Alfred Polgarin lyhyt kertomus on "kaikkein vaikuttavin kuvaus mitä on koskaan kirjoitettu sodasta".

Kuka haluaa sotaa?

Eivät isät eivätkä äidit tässä eikä muissakaan maissa. Eivät tavalliset ihmiset missään maassa halua sotaa.

Sodanlietsojat löytyvät korkeilta paikoilta. Asetehtailijat. Wall Streetin brokerit ja heidän kaltaisensa Bay ja St. James Streetillä. Militaristiset politiikot, jotka palvelevat multimiljoneeri-isäntiään. Kenraalit jotka janoavat mitaleja ja kunniaa.

UE News.

Suomen ja Ranskan välinen kauppavaihto 11 miljardia frangia

Helsinki. (S-S) — Suomen ja Ranskan välillä Pariisissa käytyjen neuvottelujen tuloksena parafoitiin 4.5. 1949 maiden välinen tavaranvaihtosopimus, jossa on sovittu kiintiöistä ajaksi 1.5. -49 -30.4. -50. Sovittujen kiintiöiden perusteella edellytetään tavarainvaihdon kumpaankin suuntaan nousevan sopimusvuonna noin 11 miljardiin frangiin. Varsinkin Ranskan vientimahdollisuuksien viime aikoina huomattavasti parannuttua on täten luotu edellytykset kauppavaihdon huomattavalle laajenemiselle edelliseen sopimusvuoteen verrattuna.

Tärkeimmistä Suomen vientitavaroista mainittakoon seuraavat: selluloosaa, puuhioke, erilaiset paperilaadut, kuitulevyt, paperipuu, kaivospuut sahatavara, erilaiset koneet ja kojeet sekä juusto.

Tärkeimmät Suomeen tuotavat lajikkeet ovat: rehukakut, fosfaatit, kalisuola, alkoholijuomat, villa, villalangat, villakankaat pumpulikankaat, silkki- ja keinosilkkikankaat, rauta ja teräs sekä rauta- ja terästuotteet.

Rauta- ja teräsryhmän kiintiöt ovat huomattavasti nousseet edelliseen vuoteen verrattuna, mitä kehitystä on pidettävä erittäin tervetulleena Suomelle.

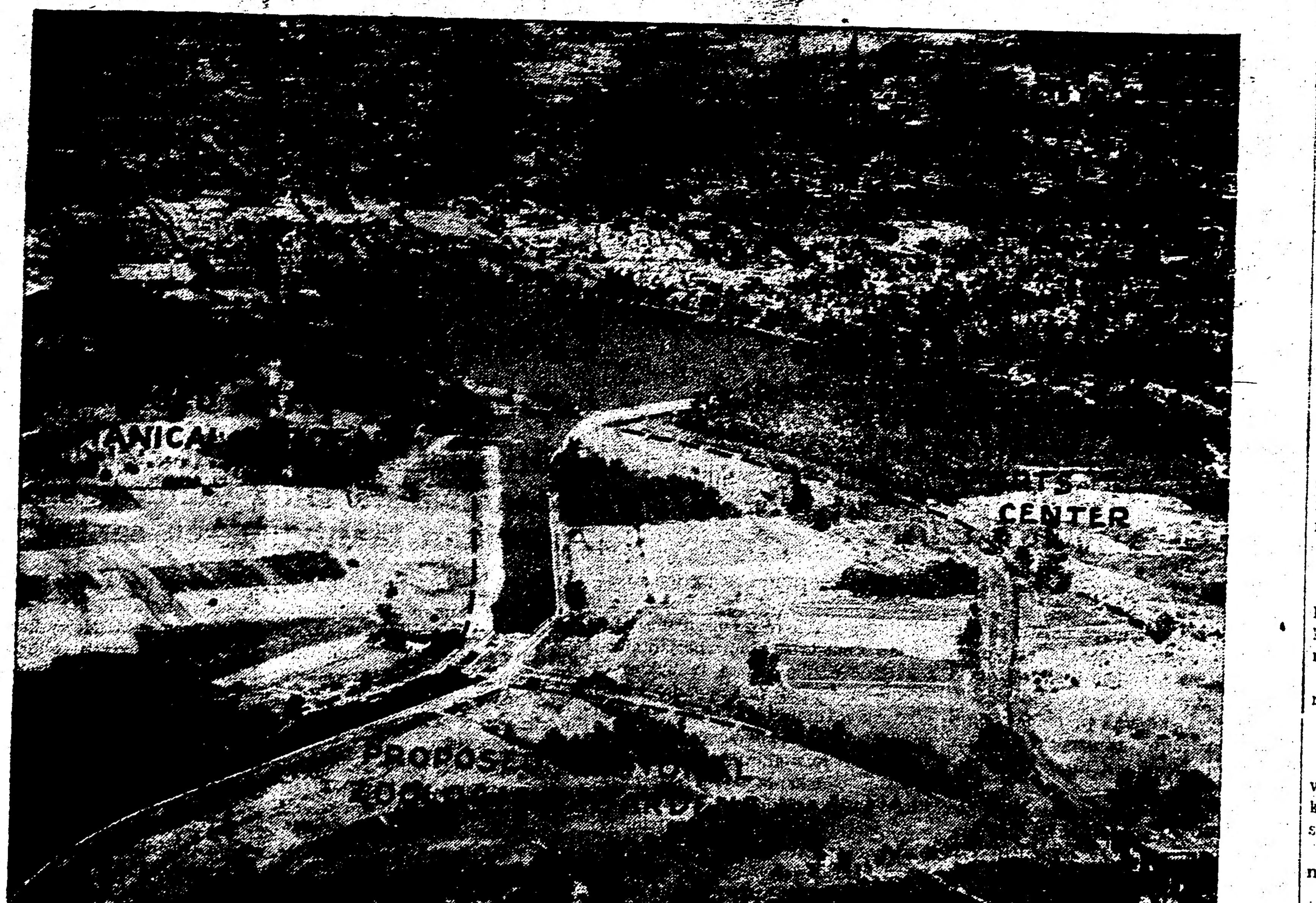

Ranskalaisen Jacques Greberin johdolla laaditun Ottawan asemakaavan mukaan kehitettävään pääkaupunkiimme sisältyy myös n.s. "vihreä vyö" mihin kuuluvat kasvi- ja puutarha-alueet sekä puistikkoalueet rakennusalueiden välillä. Suur-Ottawan ja Hullin nykyinen asukasmäärä on 250,000, mutta nykyisen suunnan perusteella arvioidaan, että tämän vuosisadan lopussa se on 400,000. Kuvassa näkyy tämän uuden asemakaavan "vihreä vyö" rakennusalueiden välissä ja liepeillä.

Vancouverilaiset marssivat tk. 8 p. rauhantunnuksin

Surusanoma kertoo Helga Nybergin kuolleen Suomessa

Vancouver. — Vancouverin järjestöihmiset ovat onnistuneesti järjestäneet monet tilaisuudet tämän kevään alkana. Paljon on hommattu, vaan aina ilmaantuu uusia tehtäviä, jotka vaativat ajankohtaisen suorituksensa. Yhteiset vappujuhlat täytyi viikolla siirtää, joten Vancouverin proletariaatti marssi vasta tk. 8 p:nä. Päähuomio kohdistettiin rauhankysymykselle kaikissa tunnuksissa. Tämän vuoden paraati oli luvultaan pienempi, kuin edellisenä vuonna, johtuen kai osaksi siitäkin kun oltiin viikko myöhässä ja ilmojen haltikin joskus tekee kepposiaan. Taistelevien merimiesten osanotto oli suuri ja he saivat myöskin ansaittua huomiota. Rahankeräys lakkolaisten hyväksi oli omalaatuisensa. Neljä miestä kantoi suurta vilttiä johon viides mukana ollut lakkotaistelija kehoitti yleisöä varoja lahjoittamaan ja koko tiukalla näkyi viltin pohja olleen kun kulkue perille ehti.

Vappu on taasen sivuutettu jättäen meille velvoituksen jatkamaan työtä rauhan ja muiden työläisten etukysymysten puolesta.

Tk. 12 pnä saapui meille surusanoma Suomesta, Helga Nyberg oli äkkiä kuollut. Hän oli järjestömme jäsen, tehden aikaisemmin työtä näyttämömme hyväksi, näytellen onnistuneesti monissa rooleissa. Viime aikoina oli vainaja tukemassa sitä työtä, jota miehensä Vilho Nyberg teki näyttämömme hyväksi. Osoittaakseen myötätuntoa jäsenemme omaisille ja edesmenneelle toverille lähetimme kukkalaitteen osaston puolesta Helgan haudalle. Lepää rauhassa siellä synnyinmaan mullassa, muistamme osuutesi yhteisessä työssämme. Surusanomat ovat ikäviä, jotka kuitenkin täytyy jaksaa sivuuttaa. Elämän täytyy kulkea eteenpäin.

Toverit jotka tekevät työtä näyttämöllä ovat harjoitelleet taasen uuden näytelmän, joka tulee esityskuntoon tk. 29 päivänä, siis viimeisenä sunnuntaina, alkaen klo 7.30. Näytelmän nimi on "Kalastajan mökillä", kolmiosainen kalastajien elämää kuvaava laulunsekainen ja mukaansa tempaava näytelmä. Kaiken lisäksi se on uutuus täällä lännellä. Ohjaus on toveri Armas Roosin käsissä, laulut ohjaa ja säestää Aino MacLeod. Kehoitamme lehtemme lukijoita pitämään mielessään tämän kevään viimeisen näytäntöesityksen ja antamaan kannatuksensa näyttelijäin työlle. Kuten aina, tulee tämäkin esitys antamaan katsojalle rahansa edestä sillä ravintolalippu on ainoastaan 75 senttiä. Osat ovat varmoissa käsissä ja uuttakin voimaa on taasen mukana. Näkemiin näytösillassa ja kuulemiin uusien asioiden kanssa Vapaudessa!

Mökin poika.

Nälkään nääntyminen on jokapäiväistä Espanjassa

Joku aika sitten teki Englannin ylioppilasretkikunta matkan Espanjaan. Englannin ylioppilasliiton sihteeri Margaret Richards kertoo nälästä ja terrorista, jotka ovat jokapäiväisiä ilmiöitä Francon valtakunnassa.

Turistien mielestä, jotka vain pintapuolisesti tutustuvat Espanjaan, tuntuu tämä maa ihanalta. Madridin keskustassa on loistelias tavaratalo, täpötäynnä silkkisukkia, kauneudenhoitovälineitä ja kauniita kenkiä. Matkailijoina — mikäli teillä on rahaa — voitte syödä mitä maukkaimpia aterioita ja juoda ihania viinejä.

Mutta jos jätätte Madridin keskustan ja lähdette kuljeksimaan esikaupunkeihin, löydätte kokonaan toisen Espanjan. Pikkukauppiaat ja työläiset kertovat yhä kasvavista vaikeuksista pitää itsensä hengissä. Palkat ovat alhaisia ja hinnat nousevat jatkuvasti. Viikkoannokset kestävät korkeintaan pari päivää. Sen jälkeen voi ostaa leipää, öljyä tai sokeria vain mustasta pörssistä ja muita tavaroita vapailta markkinoilta jossa tosin vihannekset ja hedelmät ovat halpoja mutta liha ja munat niin kalliita, että vain rikkaat kykenevät niitä ostamaan.

Eräs englantilainen perhe, joka eli hyvin yksinkertaisesti, kertoi että heiltä kului yksinomaan ruokaan 75 pesetaa kuukaudessa. Aputyöläisen palkka on 11 pesetaa päivässä, mutta taitava kuorma-auton kuljettaja tai mekaanikko saattoi päästä 20 pesetaan. Näinollen on selvää, että nälkä on Espanjassa täysin jokapäiväinen ilmiö.

Eräänä iltana kävin tapaamassa kuusihenkistä espanjalaista perhettä, joka asui esikaupungissa. Isä työskentelee eräällä lentokentällä ja ansaitsee 11 pesetaa päivässä. Hän syö juuri päivän pääateriaa. leipäannostaan ja kahta sardiinia. Näen koko perheen ruokavarat, joilla on seuraavana päivänä tultava toimeen: neljä pienen nauriin kokoista pimientos-nimistä juurta.

Vanhin lapsista, 10-vuotias poika oli sairaana. Lääkäri sanoi, että hän tarvitsisi sitruunoita ja sokeria. Äiti kysyi pelästyneenä: "Kuinka voisimme ostaa sitruunoita tai sokeria mustasta pörssistä, kun meillä muillakaan tosiasiassa ei ole mitään syötävää?"

— Entä perheavustukset?" kysyin, ja hän vastaa, että ne ovat ainoastaan paperilla. Hän ei ole saanut sellaista avustusta kahteen kuukauteen, sillä niiden maksaminen kuuluu työnantajalle, ja mikäli hän ei halua tai kykene maksamaan, niin perheen äidillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin jucsta alituisesti hänen luonan vaatimassa oikeuttaan. "Mitä tekevät ammattiyhdistykset? kysyin. "Nehän on yhdistetty falangiin. Ne eivät taistele meidän puolestamme."

Niinikään näin toisen perheen, joka oli tullut etelästä ja asui nyt eräässä kellarissa, niinkuin sadat muut perheet Madridin laitaosissa. "Täällä voimme tulla paremmin toimeen" sanoo perheen isä, joka kuuluttuaan aikaisemmin tasavaltalaiseen ammattiyhdistykseen, on yhä työttömänä. "Siellä, mistä me tulemme, Jaenin lähistöllä kuolee päivittäin 14—15 ihmistä nälkään."

Paitsi tätä kellarissa asuvaa perhettä näin lukuisia muita, jotka vielä tänään, kymmenen vuotta kansalaissodan jälkeen, asuvat pommien pirstomissa raunioissa tai kauhistuttavissa slummikortteleissa, joiden kaltaisia en koskaan ole nähnyt edes Lontoossa.

Näiden slummien laitamilla kohoaa uusia rakennuksia jonkinlaisina kulisseina osoittamassa matkailijoille, kuinka Franco muka huolehtii työläisistään. Kävin näissä ja huomasin, että kaikissa näissä rakennuksissa asui valtion ja kunnan virkailijoita ja muita sen kaltaisia ja että muista huoneustoista maksettiin vuokraa 1,000 pesetaa kuukaudessa.

Olen nähnyt talon, jossa ei ollut lainkaan ikkunoita, pelkkä maalattia, ei vettä, ei likaviemäriä. Monessa kaupunkitalossa ei ollut edes kaminaa, ei mitään missä olisi voinut keittää ruokaa tai lämmittää huonetta.

Eräässä huoneessa asui kymmenen ihmistä. Mittasin huoneen: se oli 8 neliömetriä ja korkeus tuskin kahta metriä. Kolme nuorinta makasi huoneen ulkopuolella likaiselle kadulle levitetyillä matolla. Heidät oli asetettu "sänkyyn" yöksi. Ihmetelen, millä tavalla he nukkuvat talvella,

Senaattori vaatii Charlie Chaplinin karkoittamista

Washington. — Senaattori Harry Cain on vaatinut, että filminäyttelijä Charlie Chaplin karkoitettaisiin Yhdysvalloista. Senaattori sanoi, että Chaplinin toiminta on "hyvin lähellä valtiopetosta".

Senaattorin syyte Chaplinia vastaan johtuu siitä, kun viimeksimainitun väitetään lähettäneen vuosi sitten taidemaalari Picassolle Pariisiin sähkösanoman, kehoittaen Picassoa järjestämään Ranskassa protestiliikkeen Hanns Eislerin karkoittamista vastaan Yhdysvalloista. Senaatin oikeusasiain komissiolle lähettämässään kirjelmässään senaattori Cain sanoo Chaplinilla olevan lukuisia yhteyksiä "kommunistien kontrolloimiin järjestöihin".

Maailmanennätys

Fresno, Cal. — Etelä-Californian yliopiston joukkue, jossa juoksi myöskin maailmanennätysmies Mel Patton, saavutti täällä lauantaina uuden maailmanennätyksen 800 jaardin viestinjuoksussa, 1.24.4. Entisen ennätyksen 1.25 saavutti v. 1937 Stanford-yliopiston joukkue. Patton juoksi eränsä ankkurimiehenä ja hänen epävirallinen aikansa oli 200 jaardin matkalla 20.1, lentävällä lähdöllä.

PÄIVÄN PAKINA

Amerikkalaiseksi tässä on ruvettava

Amerikkalaisille — porvareille tietysti — kuuluu maa, valtameret ja niiden kaikki rikkaudet.

Kaiken muun lisäksi, ikäänkuin rapioiksi, amerikkalaisille — porvareille tietysti — kuuluvat Euroopan maantiet.

Ja joka tätä rohkenee epäillä, vaikka esimerkiksi Fagerholmin Suomessa, hän on vaarallinen kerettiläinen, joka "kolmannen tien" hallitussuunnan mukaan pitäisi panna kirkon porraspäähän kaakinpuuhun — kun asiat ovat niin hullusti, ettei oikein sovi rajan yli muiluttaakaan, kuten tehtiin Vihtori Kosolan toimesta ennen "hyvänä aikana".

Niinpä me nyt saamme lukea Suomi-Seuran "objektiivisesta" uutiskirjeestä toukokuun 11 päivältä, herran armovuonna 1949 seuraavaa:

"Eduskunnan kansliaan jätettiin toukokuun 6 pnä ed. Hertta Kuusinen-Leinon ja 34 muun kansandemokraatin eduskuntaryhmään kuuluvan edustajan allekirjoittama kysymys, jossa hallituksen asianomaiselta jäseneltä tiedustellaan, onko hallituksen tiedossa, että Suomen edustajia on osallistunut v. 1949 aikana pidettyihin tiekonferensseihin jossa Pohj.-Amerikan Yhdysvaltain johdolla on tehty suunnitelmia [illegible] eurooppalaisen tieverkoston rakentamiseksi, ja jos on, niin miksi hallitus ei näistä seikoista antanut selvitystä eduskunnalle. — **Hertta Kuusinen on mennyt intoilussaan jo liian pitkälle huomauttavat sanomalehdet tästä kommunistien viimeisestä provokatiosta.**" (Tummennus allekirjoittaneen).

Senkin kanalja! Uskaltaakin turvautua sellaiseen "provokatioon" Amerikan pyhää dollaria ja sen fagerholmilaista hallitusta vastaan, että käyttää demokraattista puheoikeuttaan ja kyselee joutavia.

Helppoa olisi Suomea hallita yhdysvaltalaisen dollarimerkin mukaan, jos ei olisi niitä kirottuja kommunisteja ja muita kansandemokraatteja, jotka ovat niin **provokaattorimaisia**, että esittävät hallitukselle **kysymyksiä!** Mitä hittoa kommunistit ja muut kansandemokraatit tahtovat "Lapin susijahdista", mitä kenraalit harrastivat lentokoneiden avulla, tai siitä, jos eurooppalaiset ja amerikkalaiset lehdet kertovat, että Suomen edustajat ovat osallistuneet Amerikan Yhdysvaltain yleiseurooppalaisen tieverkoston rakennussuunnitelmiin?

Meistä tuntuu, että canadansuomalaisten pitäisi Suomi-Seuran "uutispalvelun" yllytyksen mukaisesti esittää, jos ei muuta, niin ainakin haiseva vastalause Suomen kommunisteille ja muille kansandemokraateille siitä, että he esiintyvät "provokaattorisesti" esittäessään tällaisia kysymyksiä hallitukselle — mikä sivumennen sanoen on aikoinaan kerskunut julkisuusperiaatteillaankin!

Muun ohella tähän haisevaan vastalauseeseen pitäisi sisällyttää sellainenkin kohta missä alleviivataan, että isä Kuusinen oli väärässä kun hän arvosteli oikeistososialidemokraattisia johtomiehiä "pennin nakin" pelaamisesta. Kansa vaatii työväenliikkeeltä sekä sirkuskulttuuria että poliittista "pennin nakkia". **Oikeiden työväenmiesten** (ja naiset pysyköön keittiössä) pitää olla kaikissa peruskysymyksissä **samaa mieltä porvariston kanssa.** Jos porvarit suunnittelevat kansan elintason yleistä huonontamista hintojen korottamisen avulla, **oikeiden** työväenmiesten pitää myötäillä, että paha se on, mutta kuitenkin **välttämättömyys** — ja sitten lisättävä, että hintoja ei saa korottaa sunnuntaina, **vaan vasta maanantaina.** Näin esiinnytään sisäpoliittisesti työväen hyväksi pelaamalla sitä "pennin nakkia" mitä O. V. Kuusinen väärin arvosteli. Ulkopolitiikassa ei sovi puhua mitään asetehtailijain sotavehkeilyistä paitsi se, että porvarien hyökkäyssotasuunnitelmat on kuvattava "puolustustoimenpiteiksi". Ja missään tapauksessa työväen edustajat eivät saa esittää **kysymyksiä hallitukselle** sillä se on "provokatiota" **kuten Suomi-Seura** suuressa viisaudessaan **meille** selittää. On vain myötäiltävä, että koko maailma tarvitsee **amerikkalaisia** maanteitä ja sitten esitettävä hurskas toivomus, että [illegible] rauhan asiassa.

Siinä Amerikan [illegible] eurooppalaisen [illegible] tä kuulema [illegible] vaikkei siitä [illegible] hallitukselta [illegible] että amerikkalaiset — porvarit tietysti — saavat [illegible] **rikkalaisilla** [illegible] roopan ristiin rastiin aina Lapin rajakoja rajoja myöten [illegible] harrastavat [illegible] kanssa. Mainittu [illegible] toukokuun 13 päivänä New York Timesin ja Toronton Globe and Mail lin copyright-tarinassa, että amerikkalaiset — porvarit tietysti — esittää ehdotuksen [illegible] sopimukseksi, jonka mukaan Euroopan maalla ei olisi [illegible] valtaa siitä [illegible] — porvarit tietysti — [illegible] maahan ja ajaa sillä minne [illegible]. **Jahka se Yhdysvaltain** [illegible] **lainen tieverkosto** [illegible] **tältä puolen** Atlantin [illegible] **karavaaneja** Suomeen ja [illegible] **roopan maihin** — ja [illegible] **silloin esittää** [illegible] **provokaattori ja isänmaansa** [illegible] **sillä amerikkalaisille** — porvareille tietysti, **kuuluu koko** [illegible] **kaikki maantiet.**

Yhdysvaltoihin [illegible] **isäntämaahan tästä on lähdettävä,** **sillä vaikka** [illegible] **kuuluvatkin** [illegible] **saahan kuitenkin** [illegible] **laiset sanoivat takavuosina** [illegible] **dän porvarinsa** [illegible] **maan maailmaa.** — **Känsäkoura.**

SITÄ ja TÄTÄ

AIVOTYÖ

Lääkäri: "Ensinnäkin teidän [illegible] nykyisin lopettaa kaikenlainen [illegible] työ."

Sairas: "Mutta minulla on [illegible] käynnissä suuren romaanin kirjoittaminen."

Lääkäri: "No, sitä työtä kyllä [illegible] huoletta jatkaa."

★ ★ ★

LIIKEMIES

"Miksi et ota Henttistä liikkeesi [illegible] paniksesi?"

"Katsos asia on sillä tavalla, [illegible] hän oli kihloissa vaimoni kanssa [illegible] niinkuin minä nain hänet. [illegible] nikseni miestä, joka on viisaampi [illegible] minä itse."

★ ★ ★

SAMA VANHA TYÖ

Kaksi ystävystä tapasi toisensa [illegible] kästä aikaa. "Halloo, Jim! Onpa [illegible] nyt teet työtä?"

"Samojen kuin ennenkin — [illegible] ni ja viiden lapseni hyväksi."

★ ★ ★

HAMPAAT LOPPUIVAT

"Minulla oli kerran verrattoman [illegible] vä hammaslääkäri. Ennenkuin [illegible] kiskoi hampaan irti, antoi hän [illegible] sen whiskyä."

"Vieläkö käyt hänen hoidettavanaan?"

"En, sillä minulla ei ole enää [illegible] jellä ainuttakaan hammasta."

★ ★ ★

TULEVAISUUDEN UNELMIA

"Kun minä kasvan suureksi," [illegible] pikku Anne, "tahdon tulla sairaan[illegible] tajaksi niinkuin täti Eeva on nyt. [illegible] ten minä tahdon tulla rouvaksi [illegible] on monen monta lasta ja sitten [illegible] don olla vanha neiti, jolla on [illegible] kissa."

★ ★ ★

KOVAA TYÖTÄ

Työnantaja: "Mutta vaatimanne palkka on liian suuri mielestäni, [illegible] ei ole kokemusta tämän alan työstä."

Työnhakija: "Mahdollisesti, mutta työ on luonnollisesti kovaa sellaiselle joka ei siitä ole kuusalla."

★ ★ ★

FARMILLA

Farmari vihaisena pojalleen: "[illegible] tuletko sinä navetasta tyhjän [illegible] sangon kanssa? Eikö se vanha [illegible] antanut mitään?"

Poika: "Kyllä se antoi — [illegible] varttia maitoa ja hyvän potkun."

★ ★ ★

HAJAMIELINEN

Mies pelasti kerran professorin [illegible] kumasta järvestä juuri kun professori oli vaipumassa pohjaan. [illegible] päästiin rannalle, sanoi professori: "Ihmeellistä, vasta nyt tuli mieleeni, että minä en osaakaan uida."

★ ★ ★

AIVAN OIKEIN

Kouluululuokkaan oli otettu [illegible] ja opettaja kehoitti oppilaita [illegible] maan kuvan jostakin, sanoen: "Ajatelkaa kuinka mukavaa on [illegible] sella kuva [illegible] noa, että tuossa Rose, hän on [illegible] misissa, tuossa on Billy, hän on merimies [illegible]"

Huoneen perältä kuului [illegible] ni: "Ja tuossa on opettaja, hän on kuollut."

★ ★ ★

KAUNISTUSKEINO

Eräässä Suomen kaupungissa [illegible] mies, jota sanottiin Ruma-Rikiksi, koska hän oli "vähemmän kaunis" [illegible] Kerran hän meni kaupungin [illegible] mikamariin ja sanoi: "Antoopa [illegible] herrat minun [illegible] kaapunnin kaanistamiseksi."

"No, miten se Rikki tätä kaupunkia sitten kaunistaisi?" kysyivät herrat.

"Minä muuttaisin täältä pois."

— Intiassa avataan tämän ja ensi vuoden aikana lähes 2,000 uutta postitoimistoa.

NAUTTIKAA HALUAMASTANNE MUSIIKISTA

"Sparton" sähkögramofoonilla

* * *

"SPARTON" Sähkögramofooni — Malli 348P

60 cyclen sähkövirralle. Kirkas ja voimakas ääni. Soittaa 10 ja 12 tuuman levyjä. Helppo kuljettaa mukana.
Hinta $49.95

"SPARTON" Record Player — Malli 148-RP

Tämä levyjen soittolaite voidaan yhdistää minkä radioon hyvänsä. Puinen kaappi, päällystetty ruovikkaalla punaisella fabrikoilla. Siro ja aistikas laite radion yhteyteen.
Hinta $19.95

Lähetetään kaikkialle Canadassa, ostajan maksaessa lähetyskulut.

Vapaus Publishing Company Ltd.

100 Elm St. West — Sudbury, Ontario

CLUB NEWS

[T]oronto Rejects Report [on] Home, School Body

[T]oronto. — A survey of Toronto's [teen-]age gangs, prepared by the Home [and] School Council for the City Board [of Ed]ucation, was handed back to the [council] recently for further study [when the] board members declared the survey report was "inadequate" and had [not g]ained from the subject."

[The] survey said that in 75 per cent [of] the gangs members studied, the [paren]ts were either divorced or separated. Other factors blamed for [the g]rowth of gangs included inadequate housing, the high cost of living, [...] and undue publicity given to [...].

[The] Home and School Council recommended establishment of a permanent marital clinic, family life education, more nursery schools and kindergartens and a school course in ethics.

Penguin Sports Bamboo Nose

San Diego. — A rare old bird is the pelican, but the rarest of all pelicans is Pegnose Pete, the Mexican pelican with the bamboo beak.

Only a few weeks ago, Pete was just another pelican around the Todos Santos Islands in Mexican waters south of San Diego. Then somebody took a shot at the friendly old bird, almost severing his upper bill near the middle.

Poor Pete could no longer dive for fish. His profile was ruined. Lady pelicans shunned him. He grew wan and thin. He was sick.

But along came the tuna clipper Resolute, skippered by Richard Strumpf of San Diego.

For a week Pete came alongside the Resolute every morning to be fed smelt caught for him by members of the crew. Then Capt Strumpf brought Pete aboard. He fashioned a splint from a length of bamboo fishpole, drilled holes in both halves of the bill and wired Pete's profile firmly back in place.

Pete made the return trip to San Diego with the Resolute, but not without trouble. Humiliating as it may seem, old Pegnose Pete was seasick.

Today however he is well and chipper, the pride of the San Diego zoo's seabird pool, which has brown, white, Peruvian and Mediterranean pelicans — but only one with a bamboo beak.

Despite the relative lack of April showers, May flowers are most certainly putting in an appearance, and a beautiful one at that. This pretty lassie is admiring the tulips at Queen's Park in Toronto.

Students Learn How to Study Faster

Chicago. — A course which teaches students how to study has been started at the Illinois Institute of Technology.

The two-hour non-credit course emphasizes skilled reading and increased vocabulary. Economical and effective study methods for each regular course (English, chemistry, etc) also are discussed.

"Many college instructors mistakenly believe that their students are reasonably good readers, while actually few read more than 350 to 460 words per minute," John Smale, student counselor at the institute who teaches the course, said.

One student almost tripled his reading rate, Smale said. He increased from 168 to 450 words per minute.

Alleged

Mark Twain, in his reporting days, was instructed by an editor never to state anything as a fact that he could not verify from personal knowledge. Sent out to cover an important social event soon afterward, he turned in the following story:

"A woman giving the name of Mrs. James Jones, who is reported to be one of the society leaders of the city, is said to have given what purported to be a party yesterday to a number of alleged guests. The hostess claims to be the wife of a reputed attorney.

Mäkelän puhetilaisuudet lännellä

Vancouver. — CSJ:n tpk:n esityksen mukaisesti järjestää CSJ:n BC:n aluetoimikunta Mäkelän puhetilaisuudet parhaaksi katsomallaan tavalla. Aikaisemmin on ilmoitettu, että Mäkelä puhuisi Cambiessa kesäkuun 4 pnä, mutta aluetoimikunta on katsonut, että Cambien puhetilaisuus sopisi parhaiten sitten, kun Mäkelä on paluumatkalla.

Kehoitamme länteläisiä tutustumaan tänään julkaistavaan Mäkelän BC:n matkaohjelmaan.

Montrealilaiset puhujaa kuulemaan

Montreal. — Suomalais-Canadalaisen Amatööriurheiluliiton kiertävä puhuja Untamo Mäkelä puhuu Montrealissa t.k. 19 p. Preston-haalilla, 1173 Drummond St. klo 8 illalla.

Koska meillä täällä Montrealissa on niin harvoin tilaisuus kuulla suomalaista puhujaa, niin toivottavasti riennämme sinne sankoin joukoin. Kuten tunnettua Mäkelä on sellainen puhuja, että ei ainakaan ala nukuttaa hänen puhettaan kuullessa. Erikoisesti tahdomme huomauttaa nuorille, urheiluiässä oleville tytöille ja pojille, että saapuvat tähän tilaisuuteen, sillä juuri heille kuuluu urheilu ja voimistelu. Mutta ei tee haittaa täysi-ikäisillekään kuulla puhuttavan urheilusta, joten muistakaa siis saapua suurin joukoin. Ja aina siinä sivussa on muutakin oppimista vaikka ei meistä ikämiehistä enää olympiakonkareita tulisikaan.

Siis tervetuloa kuulemaan. — Oka.

UUSIA LAULU- JA SOITTOLEVYJÄ SAAPUNUT SUOMESTA

[T]ilatkaa heti, sillä varasto ei kestä kauan

No. 350—Sorrento, valssi, laul. E. Malmsten
Sydämeni ääni, valssi, laul. E. Malmsten

No. 365—Unohdettu, tango, laul. E. Malmsten
Tää on vain maailmaa, marssifoxtrot, laul. E. Malmsten

No. 535—Tyttöäni muistellessa, valssi, laul. Teemu Grönberg
Ritari ja Linnanneito, Balladi, laul. Teemu Grönberg

No. 716—Mainingit, tango, laul. G. Malmsten
Valkoisten koivujen alla, valssi, laul. G. Malmsten

No. 734—Argentiinan kuu, tango, laul. Teppo Raikko
Surullinen kuu, Slow-foxtrot, laul. Teppo Raikko

No. 735—Hetken haaveita, valssi, laul. G. Malmsten
Tumma Dolores, tango, laul. G. Malmsten

No. 743—Pajupilli, Slow-fox, laul. G. Malmsten
Tuuti — tuuti pientä, valssi, laul. Teppo Raikko

No. 815—Marien Klänge, valssi, (säv. J. Strauss), orkesteri
Havaiji-unelmia, valssi, (säv. K. Johnson), orkesteri

No. 840—Pelimannin polkka, Sointu-orkesteri
Metsän humina, jenkka, Sointu-orkesteri

No. 3111—Orvokkeja äidille, valssi, laul. Henry Theel
Tule hiljaa, tango, laul. Henry Theel

No. 4008—Romanssi, tango, laul. Sulo Sala ja Metro-tytöt
Luonani ain', Foxtrot, laul. Sulo Sala ja Metro-tytöt

HINTA $1.25
LÄHETYSKULUINEEN.

[V]APAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

[Box] 69 — Sudbury, Ont.

— JA —

VAPAUS BRANCH OFFICE

[...] Bay Street — Port Arthur, Ont.

Ettei totuus unohtuisi

Brittiläisten ja amerikkalaisten sotaoikeuksissa Saksassa on annettu tuomioita natsikollisille, kenelle raskaampia, kenelle helpompia. Toisia taas on vapautettu kokonaan ja toisten tuomioita vähennetty.

Natsirikollisia asetetaan edelleen tärkeisiin virkoihin länsi-Saksassa. Näyttää siltä, että hallitsevan luokan taholta pyritään unohtamaan kaikki ne rikokset, joita natsit tekivät sodan aikana.

Mutta demokraattiset ihmiset eivät unohda. He muistavat natsien raakuudet ja tekevät kaikkensa, etteivät sellaiset teot pääsisi enää koskaan uusiutumaan.

Ettei totuus unohtuisi, julkaisemme seuraavan otteen Nurnbergin kansainvälisen sotilastuomioistuimen asiakirjakokoelmasta. Painatuspaikka: Washington v. 1946. Julkaisija: United States Government Printing Office.

"Herman Friedrich Gräbe kertoo valan velvoituksella:

Syyskuusta 1941 tammikuuhun 1944 olin Ukrainassa Sdolbunovissa johtajana ja pääinsinöörinä Josef Jungin Solingen-rakennusyhtiön haaraliikkeessä. Tehtävänäni oli valvoa yhtiön rakennustöiden suoritusta. Armeijan rakennusviraston kanssa tehdyllä sopimuksella yhtiö oli määrätty rakentamaan viljavarastoja Dubnon entiselle lentokentälle.

Lokakuun 5 pnä 1942, kun vierailin Dubnon rakennustoimistossa, kertoi työnjohtajani Hubert Moennikes, että läheisyydessä oli Dubnon juutalaisia ammuttu kolmeen suureen noin 30 m. pituiseen ja 3 m. syvyiseen ojaan. Noin 1.500 ihmistä oli tapettu päivittäin. Kaikki ennen pogromin alkamista Dubnossa asunutta 5,000 juutalaista oli määrä likvidoida. Kun ampumiset olivat tapahtuneet hänen nähtensä, oli hän vielä hyvin järkyttynyt.

Senjälkeen ajoin Moennikesin seurassa paikalle ja näin lähellä sitä suuria maakasoja, korkeudeltaan n. 2 m. ja pituudeltaan 30 m. Useita kuorma-autoja oli kasojen luona. Aseistetut ukrainalaiset nostosotilaat tyhjensivät autoja ihmisistä SS-miehen johdolla. Ukrainalaiset toimivat vartijoina autoissa ajaen ja vieden ne pois paikalta. Autoissa olevilla ihmisillä oli pakollinen keltainen kangaspala vaatteissa rinnassa ja selkäpuolella, josta heidät voi tuntea juutalaisiksi.

Menin Moennikesin kanssa suoraan kaivannoille. Kukaan ei välittänyt meistä. Kuulin useita nopeita laukauksia yhden maavallin takaa. Autoista ajetut ihmiset — kaikenikäisiä miehiä, naisia ja lapsia — pakotettiin riisumaan vaatteensa SS-miehen käskystä. Tällä oli kädessä hevos- tai koirapiiska. Riisuutuneiden oli pantava vaatteensa määrättyyn paikkaan, kengät päällys- ja alusvaatteet erikseen. Näin 800—1,000 paria käsittävän kenkäkasan ja korkeat pinot alusvaatteita ja muuta vaatetusta. Valittamatta ja itkemättä nämä ihmiset riisuutuivat, seisoskelivat perheittäin, suutelivat toisiaan, hyvästelivät ja odottelivat merkkiä toiselta SS-mieheltä, joka seisoi kaivannon äärellä. Tällä oli myös ruoska kädessä. 15 minuutin aikana, jonka seisoin lähellä kaivantoa, en kuullut yhtäkään valitusta tai armonpyyntöä. Tarkastelin erästä 8-henkistä perhettä. Siinä oli n. 50-vuotias mies ja vaimo lapsineen, joiden ikä saattoi olla 1,8 ja 10 vuotta, lisäksi kaksi täysikasvuista tytärtä. Valkopäinen vanha nainen piti pienokaista sylissään laulaen sille ja hyväillen sitä. Lapsi äännähteli ihastuksesta. Pariskunta katseli vieressä kyynelsilmäin. Isä piteli 10-vuotiasta poikaa kädestä puhuen tälle hiljaa; poika taisteli itkuaan vastaan. Isä osoitti taivasta, silitti hänen päätään ja näytti selittävän jotakin. Tällöin kaivannon äärellä seisova SS-mies karjui jotakin toverilleen. Tämä otti eroon parikymmentä ihmistä ja käski heidän mennä maavallin taakse. Näiden joukossa oli äskenmainitsemani perhe. Muistan hyvin hoikan ja mustukkaisen tytön, joka läheltä ohi mennessään osoitti itseään ja sanoi "23". Kiersin vallin ja saavuin äärettömän suuren haudan reunalle. Siinä oli ihmiset tungettu ahtaasti kasaan maaten päällekkäin, niin että vain pääpuoli oli näkyvissä. Melkein kaikilta juoksi veri päästä pitkin olkapäitä. Muutamat ammutuista liikahtelivat vielä. Jotkut nostivat käsiään ja käänsivät päätään näyttääkseen olevansa hengissä. Kaivanto oli jo kahdeksi kolmanneosaksi täynnä. Arvioin siinä olevan tuhat ihmistä. Tarkastelin miestä, joka suoritti ampumisen. Hän oli SS-mies, joka istui kaivannon kapean pään reunalla heilutellen jalkojaan ilmassa. Hänellä oli konepistooli sylissään ja savuke suussa. Ilkosen alastomat uhrit laskeutuivat muutamia askelmia, jotka oli kaivettu ojan saviseinään ja kiipesivät pohjalla makaavien päiden ylitse paikalle, johon SS-mies komensi. He asettuivat vatsalleen kuolleiden ja haavoittuneiden ihmisten eteen; eräät hyväilivät vielä elossaolevia ja puhuivat näille matalalla äänellä. Sitten kuulin laukaussarjan. Katselin kaivantoon ja näin ruumiiden vielä värisevän tai niiden pään liikkumattomana aikaisemmin ammuttujen päällä. Veri virtasi niskasta. Olin yllättänyt, kun minua ei käsketty pois, mutta lähellä näin pari sotilaspukuista vartiomiestä. Seuraava erä oli jo tulossa paikalle. Se astui kaivantoon, asettui riviin edellisten uhrien eteen ja ammuttiin. Kun kävelin pois kiertäen maavalliin, huomasin uuden juuri saapuneen autokuormallisen ihmisiä. Se käsitti tällä kertaa sairaita ja heikkoja ihmisiä. Vanhaa, hyvin laihaa, hirvittävän ohutjalkaista naista auttoivat riisuutumisessa toiset, jotka jo olivat alasti. Kaksi ihmistä kannatteli vanhusta, joka vaikutti halvautuneelta. Alastomat ihmiset kantoivat vanhuksen vallin taakse. Lähdin paikalta Moennekesin seurassa ja ajoin autossani Dubnoon.

Seuraavan päivän aamuna käydessäni jälleen paikalla näin kolmisenkymmentä alastonta ihmistä makaavan maassa lähellä kaivantoa — ehkä 30—50 metriä siitä. Jotkut heistä olivat vielä hengissä; he tuijottivat jäykin katsein eivätkä näyttäneet tuntevan aamukylmää eikä huomaavan yhtiöni työntekijöitä jotka seisoivat ympärillä. Arviolta 20-vuotias tyttö puhui minulle pyytäen antamaan vaatteita ja auttamaan häntä pakenemaan. Samalla hetkellä kuulimme auton lähestyvän nopeata vauhtia. Siinä oli SS-osasto. Menin pois rakennuspaikalle. 10 minuuttia myöhemmin kuulimme laukauksia kaivannon läheisyydestä. Hengissäsäilyneet juutalaiset oli määrätty heittämään ruumiit kaivantoon — sitten heidän itsensä oli asetuttava maata vasten pitkälleen saadakseen laukauksen niskaan.

Annan ylläolevan vakuutuksen Wiesbadenissa marraskuun 10 pnä 1945. Vannon Jumalan edessä, että tämä on ehdoton totuus.

Hermann Fiedrich Gräbe".

Ote todistuksesta, joka käsittelee 6,500 juutalaisten tappamisesta Borisovin kaupungissa.

"Muutamia päiviä aikaisemmin olivat venäläiset sotavangit kaivaneet metsään äärettömän suuria joukkohautoja — 100 m. pitkiä, 5 m. leveitä ja 3 m syviä. Kahden silminnäkijänn kertomuksen mukaan teloitukset suoritettiin seuraavasti:

Ensimmäiset "rikolliset", noin 20 miestä, pakotettiin hyppäämään hautoihin riisuuduttuaan alusvaatteisilleen. Heidät ammuttiin sitten ylhäältä käsin! Tietysti nämä kuolleet ja puolikuolleet makasivat sikinsokin. seuraavien uhrien piti järjestää heidät riviin, jotta säästettäisiin tilaa mahdollisimman paljon. Prosessi jatkui kuvatulla tavalla. Kun joukko haudan pohja oli täynnä, oli juutalaisten levitettävä hiekkakerros ruumiiden päälle ja poljettava se tiiviiksi. Mitä kirvittävimpiä kohtauksia sanotaan tapahtuneen näissä kahdessa joukkohaudassa! Vähän ennen lähtöäni rintamalle tapasin kaksi saksalaista sotamiestä, jotka uteliaisuudesta olivat seuranneet näitä teloituksia aivan läheltä. He vahvistivat täydellisesti haluamani tiedot. Huhu kertoo Borisovissa että nyt tyhjiksi jääneet juutalaisten talot asutetaan Saksan juutalaisille, jotka vuorostaan teloitetaan samalla kuin Borisovin juutalaiset."

SUOMEN 'PAKANOITA' KASTETTIIN PAKOLLA

Kun tänä vuonna on 700 vuotta kulunut ns. toisesta ristiretkestä, jonka Birger Jaarli teki Hämeeseen, niin on aihetta siitä hiukan kertoa, eritoten kun uudempi historiantutkimus kumoaa monia vanhoja taruja meidän pakanallisten esi-isiemme väkivaltaisesta käännyttämisestä.

Kyllähän meidän kaukaiset esivanhempamme olivat kristillisen käsityksen mukaan "pakanoita", mutta mitään raakalaiskansaa eikä kehittymättömiä villejä heimoja he eivät olleet. He viljelivät maata, vaikka sen rinnalla metsästys, kalastus ja karjanhoito olivat tärkeitä elinkeinoja. Olipa teollisuuskin jossakin määrin kehittynyttä. Kauppamiehiä nämä "pakanalliset" suomalaiset myös olivat ja sen avulla he retkeillessään sekä itään että länteen joutuivat kosketuksiin muiden kansojen kanssa. Uskontokin oli kehittyneempää kuin se on alhaisella sivistysasteella olevilla kansoilla, ja yhteiskuntalaitos oli muodostunut heimokuntaisuuden pohjalle.

Tosin eri heimot nahinoivat keskenään riistamaiden ja kalavesien omistuksesta. Legendat ja tarut ovat vain paisutelleet esikansamme raakuutta, mutta tosiasiallisesti ne ovat epähistoriallisia ja perustelemattomia. Eikä meidän läntinen naapurimme ollut sen kehittyneempi, vaikka sen jo silloin muka korkeata kulttuuria on tavattomasti paisutettu.

Eivät siis esi-isämme kaivanneet käännyttäjiä vieraaseen oppiin, kun Eerik Jedvardinpoika, joka kuninkaana oli muka IX:s, ynnä Henrik piispa ensimmäisinä tunkeutuivat maahamme ja alkoivat väkisin kastaa suomalaisia kristiruskoon. Tämä ei kyllikään tapahtunut legendan kertomalla Kupittaan lähteellä eikä v. 1157, vaan Kokemäenjoen suussa v. 1155, kuten prof. J. Jaakkola on pätevästi osoittanut. Luonnollisesti suomalaiset parhaansa mukaan vastustivat tällaisia pakkokastajia ja halusivat pitää kiinni omista jumalistaan ja käsityksistään. Vaikka olivathan Suomen rantamaiden asukkaat kauppaetkillään jo aikaisemmin tutustuneet kristinoppiin, joten vallan uutta se ei heille ollut.

Mikä sitten sai Ruotsin tekemään tällaisen retken Suomeen, vaikka sillä omassa maassaan olisi itsellään ollut paljon kohentamisen varaa? Mikäpä muu siinä takana oli kuin mahtavan Rooman kirkkopolitiikka, joka hämähäkin tavoin levitteli verkkojaan kaikkialle Eurooppaan. Fanaattinen uskonkiihko ja halu käännyttää "pakanoita" olivat kyllä yhtenä syynä lähetyssaarnaajain eli apostolien tunkeutumiseen pohjoismaihin, mutta pohjimmaisina syinä olivat sittenkin taloudelliset tekijät, kirkonverojen ja kymmenysten kiskominen käännytetyiltä mailta, sillä Rooman paavi tarvitsi paljon varoja kirkollisiin menoihinsa.

Mutta Hämeen miehet eivät niin vain alistuneet vieraaseen tunkijaan vaan jatkoivat vanhojen jumaliensa palvomista. Kun sieltä päin ei siis herunut kymmenyksiä eikä muita veroja, niin paavin lähettiläs Wilhelm Sabinalainen, joka jo varhain oli iskenyt silmänsä Suomeen, kehoitti Ruotsin kuningasta miekan avulla taivuttamaan hämäläisiä kasteeseen. Kuninkaana oli silloin Erik XI, jolla "ruumiinvammojensa takia oli liikanimenä Sammalkieli ja Nilkku. Vaikka Ruotsin omat olot silloinkin olivat hyvin sekavat, päätti kuningas lähettää lankonsa Birgerin, joka 1247 oli kohonnut jaarliksi, Suomeen hämäläisiä taltuttamaan.

Tälle toiselle ristiretkelle lähdettiin syksyllä 1249. Kun siihen aikaan ei ollut minkäänlaisia sotakirjeenvaihtajia, ovat tiedot tuosta retkestä hyvin puutteelliset. Ruotsin vanhassa riimikronikassa, joka on kirjoitettu 70 v. myöhemmin, kerrotaan Birgerin varusteluista ja purjehduksesta miehineen Suomeen.

Mutta tässä kertomuksessa ei ole mainittu, missä paikassa Birgerjaarli nousi maihin. Toisissa lähteissä sanotaan, että hän tuli "Hämäläisten satamaan". Tutkijat ovat paljon väitelleet siitä, missä "Hämäläisten satama" keskiaikana oli. Jotkut arvelevat sen olleen nykyisen Vaasan tienoilla, jota Ruotsin sotajoukko siis olisi marssinut 35—40 penikulmaa erämaitten halki Hämeenlinnan tienoille, toiset väittävät, että Uudenmaan rannikolla, nykyisen Tammisaaren seutuvilla olisi ollut "Hämäläisten satama". Viitoittaapa Yrjö-Koskinen tienkin, jota myöten hän luule ruotsalaisten tulleen Hämeen sydämeen. He olisivat kulkeneet 12—15 penikulman pituisen matkan Mustionjokea Lohjanjärveen ja Hiidenveteen, siitä Mustaajokea Punellaaseen ja sitten vähäisen kannaksen, poikki Kartjärveen ja edelleen Vanajaveteen.

Nämä molemmat käsitykset on uudempi historiantutkimus kumonnut. Tie Vaasan kautta olisi ollut tarpeeton kiertomatka asumattomien erämaitten läpi. Asumatonta oli myös Uusimaa. Kokemäen laaksossa sitävastoin oli vanha viljelys ja tiheä asutus. Tämä viljava laaksohan oli hämäläisten varsinainen keskuspaikka ja siellä oli Henrik Piispakin 94 vuotta aiemmin saarnannut kristinuskoa.

Kokemäenjoen suupuolelta on Birger Jaarli sauvonut laivoineen jokea ylöspäin nykyisen Tampereen lähettyville ja sitten tunkeutunut hämäläisten pesäpaikoille nykyisen Hämeenlinnan luo. Kuinka kauas sisämaahan Birger tunkeutui, sitä ei kukaan tiedä. Se vain on varmaa, että hän Ruotsin vallan tueksi rakensi linnan, jota riimikronikka sanoo Hämeenlinnaksi.

Tiedemiehet ovat paljon väitelleet siitä, mihin ensimmäinen Hämeenlinna rakennettiin. Kansantarina tietää mainita monta paikkaa. Sellaisia ovat Rapolan vuori Sääksmäellä, Hyypiön vuori Hauholla, Linnamäki Tyrväässä, Hakoisten linna Janakkalassa ja Linnamäki Ridasjärven kylässä Hausjärvellä.

Sitkeästi on puolustettu sitä käsitystä, että Hakoisten linna Kernaalan järven luona Janakkalassa olisi ollut Birger Jaarlin linna, so. ensimmäinen Hämeenlinna. Äkkijyrkällä kalliolla Hakoisten kartanon luona onkin jäännöksiä vanhasta keskiaikaisesta linnasta, jota eräässä asiakirjassa v:lta 1625 nimitetään "vanhaksi Hämeenlinnaksi". Toiset tutkijat taasen, mm. toht. J. Ailio, ovat pitäneet nykyistä Hämeenlinnaa Birger Jaarlin linnana. Prof. J. Jaakkola sen sijaan "Suomen varhaiskeskiajan historiassaan" tuntuu puoltavan Hakoisten linnaa, jolla hän sanoo olleen perin hallitseva avainasema länteenpäin vieviien vesi- ym. teiden voimakkaimpana suojavarustuksena.

Olipa tuon vanhan linnan sijainnin laita miten tahansa, niin nykyisestä linnasta mainitaan ensi kerran 1308 ja arvellaan, että se on Torkel Knuutinpojan rakennuttama.

Birger Jaarlin retken tuloksena oli, että hämäläisten lähes satavuotinen vastarinta murtui ja heidän oli tunnustettava Ruotsin ylivalta ja omaksuttava kristinoppi, jonka tueksi alettiin rakentaa kirkkoja vähin joka puolelle Hämettä. — Ko.

Byrokratiaa

Yhdysvaltain armeija tilasi äskettäin kuivattuja sipulia. Kirjallinen tilaus leimattiin, vastaanotettiin, lähetettiin, kirjattiin, tarkastettiin, luetteloitiin jäljennettiin, kuitattiin, merkittiin, numeroitiin luokiteltiin, hyväksyttiin jne. kaikkiaan 288 eri kertaa. Sipulit saapuivat kuukauden kuluessa.

SCAUL:n järjestäjän matkaohjelma

Suomalais-Canadalaisen Amatööriurheiluliiton toimesta lähetetään Untamo Mäkelä järjestämismatkalle eri puolille Canadaa. Matkan alkupuolella hän vierailee seuraavilla paikkakunnilla:

Toukok.
19 pnä .... Montreal
21 pnä .... Kirkland Lake
22 pnä .... South Porcupine
23 pnä .... Timmins
25 pnä .... Geraldton
27 pnä .... North Branch
28 pnä .... Tarmola
29 pnä .... Port Arthur
30 pnä .... Kaministiquia
31 pnä .... Nolalu
Kesäk.
5 pnä .... Vancouver
6 pnä .... Webster's Corners
9-10 pnä .... Sointula
14 pnä .... Vancouver
16 pnä .... Cambie

Järjestäjän lähettäminen eri paikkakunnille tehdään siinä tarkoituksessa, että saataisiin suuremmat nuorisojoukot Liittomme toiminnan piiriin. Siellä missä jo on olemassa seuroja toivotaan voitavan voimistuttaa niiden toimintaa ja missä vain suinkin on mahdollisuuksia, perustetaan uusia seuroja.

Kehoitamme kaikkia urheiluliikkeeseen kiinnostuneita huolehtimaan kokoushuoneistoista ja paikallisesta ilmoittamisesta. Olemme vakuuttuneita, että toimintamme tärkeys oivalletaan ja että asian onnistumista autetaan.

SCAUL:n Liittotoimikunta.

Untamo Mäkelän ylläoleva matka on järjestetty yhteistoiminnassa CSJ:n tpk:n kanssa. Matkan tarkoituksena on urheiluliikkeen elvyttäminen ja laajentaminen Canadan suomalaisperäisen nuorison keskuudessa. Mäkelän puheet ja työskentely kokonaan tällä matkalla tulee siis kohdistumaan ensikädessä nuorisoon. Mutta samalla hänen puhetilaisuutensa ovat myös yleisiä valistustilaisuuksia, joihin vanhemmankin väestön kannattaa ja tuleekin osallistua. Siksi kehoitammekin osastoja niillä paikkakunnilla missä Mäkelä tulee tällä matkallaan vierailemaan, varaamaan huoneen puhetilaisuuksia varten, olemme apuna paikallisessa ilmoittamisessa ja yleensä työskentelemään matkan onnistumiseksi.

Canadan Suomalaisen Järjestön Toimeenpaneva Komitea
G. Sundqvist.

Virallinen kieli

Oslo. — Kansainvälisen hiihtoliiton kokouksessa täällä päätettiin hyväksyä venäjänkieli yhdeksi liiton viralliseksi kieleksi. Päätöksen teko amatöörimääritelmien m u u t t a m i s e s t a pantiin pöydälle odottamaan kansainvälisen olympialaiskomitean kanssa käytyjen neuvottelujen tulosta.

Tarmolan avajaisjuhla tk. 21-22 p.

Toronto. — SJ:n Toronton osaston kesätoiminnan avajaisjuhla vietetään Tarmolassa t.k. 21—22 päivinä, alkaen lauantaina juhlatansseilla. Sunnuntaina aamupäivällä on Yrityksen järjestämät kenttäurheilukilpailut. Juhlapäivällisen jälkeen esitetään osaston valistuskomitean tilaisuuteen järjestämä juhlaohjelma, josta mainittakoon soittoa osaston soittokunta, laulua sekakuoro, tervehdyspuhe tov. Pirttinen, tanssia Leila Kilkki ja puhe Hellen Linden. Menemme joukolla kesäleirimme avajaisjuhlaan.

Osaston ylimääräinen kokous pidetään osaston huoneistolla maanantaina, t.k. 23 päivänä. Kokouksessa keskustellaan Järjestömme edustajakokouksessa esille tulevista asioista ja valitaan alueemme edustajakokoukseen menevät edustajat. Saapukaa suurilukuisina tähän tärkeään kokoukseen. — L.

Konsertti Torontossa Don-haalilla

Toronto. — Suomalainen hanuritaiteilija Paul Norrback ja meille jo tuttu baritoonilaulaja Lauri Laine New Yorkista, antavat konsertin Don-haalilla lauantaina tk. 21 pnä, alkaen kello 8 illalla. Norrback on Suomen tunnetuimpia hanuritaiteilijoita, joten hänen esityksensä epäilemättä ihastuttavat kuulijoita. Myös Laurin humoristiset esitykset aina saavat katsomon haltioihinsa. Taiteilijat esiintyvät täällä vain kerran, joten jokaisen taiteen ystävän tulisi varata lauantai-ilta tuota konserttia varten. Ohjelman loputtua on yleinen tanssi, soitosta huolehtii hanuritaiteilija Norrback.

Konsertin sisäänpääsylippuja on saatavana Don-haalin talonmieheltä. Ostakaa lippunne ennakolta ja säästäkää 15 senttiä. Lipputilauksia otetaan vastaan myös puhelimella OL 0162.

Haluatteko hyvää lukemista? Hankkikaa "Kevät 1949".

Toivotamme parasta onnea ja menestystä

Miina Suomiselle
485 Spruce St., Sudbury

täyttäessään 80 vuotta toukokuun 20 pnä 1949

Fanny ja Karl Suominen
Waters Township

KIITOS

Haluamme esiin tuoda sydämelliset kiitoksemme kaikille niille, jotka olivat saattamassa isäämme, John Leppästä, Whitefish, Ont., hänen viimeiseen leposijaansa sekä monista kauniista kukkalaitteista, jotka koristivat hänen arkkunsa.
Erikoiset kiitokset kantajille ja kaikille, jotka tavalla tai toisella avustivat hautajaistilaisuudessa.

Kiitollisuudella,

Mrs. Martha Huhtala
Niilo Leppänen

Parhainta onnea

HILMA JA JOHN OKKOSELLE

heidän omassa kodissaan toivottavat seuraavat sukulaiset ja toverit:

Laura, Reino ja Susan Okkonen	Olga Jokinen
Arvo Lahtinen	Maija ja Väinö Kari
Ida Rinne	Mary Alanko
Harry Laakso	Anna Leineberg ja Elvi
Mimmi ja J. Laari	Ingrid ja Leo Rinne
Ida ja Kalle Rytkönen	Aili Piton ja perhe
Elin ja F. Keinonen	Hilja ja Onni Ojanperä
Martta Mäntylä	Irja ja Matti Heiska
Mary ja Alpo Laitinen	W. Laakso
	Anna Ilomäki

KIITOS

Lausumme parhaat kiitokset teille, sukulaiset ja toverit, kun yllättäen saavuitte omaan kotiimme ja jätitte arvokkaat lahjat käyntinne muistoksi. Kiitokset kauniista kukista.
Erikoiset kiitokset illan emännille maukkaasta kahvipöydästä. Kiitos myös niille, jotka osallistuivat lahjaan, mutta syystä tai toisesta eivät voineet saapua.
Vielä kerran kiitokset kaikille. Säilyköön, toveruus yhä edelleenkin keskuudessamme.

Tulemme Teitä aina kiitollisuudella muistamaan.

Hilma ja John Okkonen
66 Mitchell Ave. — Toronto 3, Ontario

Timesin Turkin-kirjeenvaihtaja eronnut

New York. — Vaikka New York Times ylpeilee sillä, että se "julkaisee kaikki julkaistavaksi kelpaavat uutiset", se ei ole kuitenkaan julkaissut Turkin kirjeenvaihtajansa erokirjettä. Timesin kirjeenvaihtaja Aslan K. Humbaraci erosi toimestaan sen vuoksi kun mainittu lehti oli hänen syytöksensä mukaan sensuroinut ja jättänyt julkaisematta tärkeitä uutistietoja Yhdysvaltain hallituksen ohjelman ja toivomusten mukaisesti.

Sensuroimisen ja uutistietojen pimittämisen lisäksi Humbaraci syyttää Timesia, että se on syyllistynyt vakoilutoimintaankin häntä vastaan Yhdysvaltain ja Turkin hallitusten hyväksi.

Yksityiskohtaisessa erokirjeessään Aslan K. Humbaraci syyttää, että Times on sensuroinut, jättänyt julkaisematta ja vieläpä suorastaan vääristellytkin tärkeitä uutistietoja Turkin asioista. Näiden syiden perusteella hän sanoo eroavansa Timesin kirjeenvaihtajan toimesta toukokuun 2 pnä.

Mainittakoon, että Humbaraci on lähettänyt erokirjeensä kopion Yhdysvaltain kongressimiehille sekä kaikille uutistoimistoille julkaisemista varten.

Mutta "vapaa sanomisto", jonka täydellisimmäksi saavutukseksi New York Times itseään sanoo, on julkaissut vain osia siitä tai jättänyt kokonaan julkaisematta, kuten tapahtui eilm. New York Timesin kohdalla.

Mäkelän puhetilaisuudet Port Arthurin piirissä

Port Arthur. — Kuten Vapaudessa julkaistusta CSJ:n Toimeenpanevan komitean ja Liittotoimikunnan järjestämistä puhujan matkaohjelmasta olemme nähneet, puhuu tov. Untamo Mäkelä Port Arthurin ympäristöllä seuraavina päivinä: Toukokuun 27 pnä North Branch, 28 pnä Tarmola, 29 pnä Port Arthur, 30 pnä Kaministiqua ja 31 pnä Nolalu.

Toverit ja ennenkaikkea urheilijat, tehkää kaikkenne puhetilaisuuksien onnistumiseksi. Levittäkää paikallisilmoituksia ja saapukaa tuvan täydeltä kuulemaan puhujaa ja keskustelemaan urheilu- ja nuorisotyötä koskevista asioista. — Losojätkä.

LPP kannattaa Atlantin sopimuksen vastustajia tulevissa vaaleissa

Ottawa. — Kesäkuun 27 pnä pidettävässä liittovaltion vaaleissa tulee olemaan ainakin 17 Labor-Progressivepuolueen ehdokasta sanoi täällä viikon lopulla puolueen itä-Ontarion järjestäjä Mark Frank. Hän lisäsi, että ehdokkaita saatetaan nimittää enemmänkin mutta 17 ehdokkaan nimittäminen on kuitenkin varma.

Mr. Frank sanoi puolueensa kannattavan sellaisia itsenäisiä ccf:läisiä tai muita ehdokkaita, jotka vastustavat Atlannin sopimusta. Tämä ei kuitenkaan tietenkään merkitse CCF:n hyväksymistä puolueena, joka on antanut virallisen kannatuksensa Atlannin sopimukselle ja on siten pettänyt Canadan kansan ja rauhan asian, sanoi mr. Frank.

Halifaxiin saapunut 13 henkeä Suomesta

New York. — Kun Ruotsin Amerikan Linjan m/l Gripsholm saapui t.k. 7 pnä Halifaxiin oli sen mukana kaikkiaan 79 Suomesta saapunutta matkustajaa, joista seuraavat jäivät Halifaxiin:

Tauno Jantunen, Esteri Jantunen, Tauno Jantunen Jr., Kalle Kallio, Simo Salmela, Aino Salmela, Lilja Sinihelmi, Ritva Sinihelmi, Kalle Niininen, Sylvi Niininen, Oiva Niininen, Ivar Nordman ja Johanna Nordman.

Gripsholm saapui tänne toukokuun 9 päivänä.

Punainen maali auttaa siinä

Puutarhatyökalujen päät pitäisi maalata punaisiksi niin etteivät ne helposti mene hukkaan, sillä punaisina ne näkyvät selvästi ruohoa tai multaa vasten. Sellaiset kannut, joissa on myrkyllisiä aineita kuten lipeäkiveä viemärien avaamista tai hyönteisten hävittämistä varten, tulisi myöskin maalata punaisiksi, jotta ne helppo tuntea muista.

40 senttillä saatte hyvää lukemista. Ostakaa "Kevät 1949". Sitä saa asiamiehiltä tai suoraan lehtemme konttorista.

METSÄSTÄJÄT JA KALASTAJAT!

RUOTSALAISIA

Andersson's "Mora" metsästys- ja tuppipuukkoja

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

No. 347 — **"Mora" metsästyspuukko**, hinta **$3.75**
Ruostumaton terä ja helat tupessa.

No. 27 — **"Mora" metsästyspuukko**, hinta **$4.75**
Ruostumattomat helat veitsen päässä ja tupessa.

No. 22 — **"Mora" tuppipuukko**, hinta **$5.50**
Ruostumattomat hopeaiset helat tupessa ja veitsen päässä.

No. 13 — **"Mora" tuppipuukko**, hinta **$2.25**
Erikoisen halpa tuppipuukko.

Veitset ovat ensiluokkaista ruotsalaista tekoa.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

Box 69 Sudbury, Ontario

Kaksi hyvää kirjaa

40%

ALENNUKSELLA

VOITTAMATON KANSA
Kirj. Vasilj Grossman
Jännittävä, realistinen kuvaus rintaman arkipäivästä, taistelusta ja sodan voittaneista miehistä.
Sid. 248 sivua Hinta **$1.00**

MYRSKYN SYNNYTTÄMÄT
Kirj. Nikolai Ostrovski
Tämä teos, jonka piti ilmestyä kolmiosaisena, mutta keskeytyi tekijän kuoleman takia, kuvaa Puolan tapahtumia ensimmäisen maailmansodan aikana. JÄNNITTÄVÄ ROMAANI.
Sid. 228 sivua Hinta **$1.00**

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
Box 69 Sudbury, Ontario

Farmarien *Päiväpalsta*

Hedelmien ja kasvisten jäädytyssäilytys

Canadan kuluttajaväestön keskuudessa tulee yhä populäärisemmäksi jäädytetyt tuotteet, jotka ovat laadultaan ja näöltään hyvin tuoreita.

Mutta läheskään niin yleisesti ei käsitetä sitä, kuinka helppo tämä jäädytysmenetelmä on. Ottawan keskuskoefarmin kasvijaoston edustaja W. R. Phillips selittää, että jos käytetään hyvälaatuisia tuotteita ja käytettävissä on hyvät jäädytysvälineet, tämä säilytysmenetelmä tulee suhteellisen helpoksi verrattuna muihin säilytysmenetelmiin.

Kotivaimo säästyy siten kuuman kesän aikana tuntikausia kestävältä työltä kuuman uunin ääressä. Hän säästyy myös kaikelta siltä huolelta ja vaivalta, mikä johtuu siitä kun tavallisessa kannutustyössä on varottava, että säilytyskannut ja pullot tulevat ilman pitäviksi. Hedelmien suhteen on kysymys vain normaalisesta puhdistamisesta ja valmistamisesta samalla tavalla kuin ne tarjoiltaisiin tuoreina. Lisätään sokeria tai siirappia ja tuote säilytetään määrätyssä kylmyydessä. Kasvisten suhteen on ainoana lisätyönä kuumassa vedessä kastelu (blanching) siten, että jäädytettävät kasvikset pidetään määrätty aika kiehuvassa vedessä.

Ammattiprosessoijat ja -säilyttäjät noudattavat juuri näitä menetelmiä. Laajassa mittakaavassa toimien nousee vissejä probleemeja, jotka tekevät työn monimutkaisemmaksi. Äskettäin ilmestynyt julkaisu "Frozen Fruits and Vegetables" on nyt saatavana ja sitä voidaan pyytää osoitteella: Division of Horticulture, Central Experimental Farm, Dominion Department of Agriculture, Ottawa. Tämä julkaisu on valmistettu hedelmien ja kasvisten jäädytysteollisuuden probleemien ratkaisemisen hyväksi.

On monta perhettä joka haluaa rakentaa omat jäädytyslaitteensa. Täten valmistetut koelaitteet ovat toimineet useita vuosia tyydyttävällä tavalla. Jäädytyslaitteen yksityiskohtaisia valmistamisohjeita on nyt saatavana kirjasesta minkä nimi on Household Freezer and Storage. Tämän kirjasen saa myös pyytämällä sitä yllämainitusta paikasta.

Penisillini tappaa maitohappobakteerit

Kööpenhamina — Eräs Koldingissa toimiva osuusmeijeri on ilmoittanut karjanomistajille, että vastaisuudessa ei ainakaan kolmeen päivään saa toimittaa kauppaan sellaisten lehmien maitoa, jotka ovat munuaistulehduksen takia saaneet penisilliinihoitoa. Meijeri on nimittäin todennut juuston tulleen käyttökelvottomaksi sen johdosta, että juustoammeessa oli ollut penisilliinihoitoa saaneen lehmän maitoa. Vaikka maidossa oli ainoastaan hyvin vähän penisilliiniä, niin se riitti kuitenkin tappamaan maitohappobakteerit.

Omia vitamiineja

Hyvin suunniteltu kasvimaa antaa koko kesäksi perheelle riittävästi A ja C vitamiineja sekä tärkeitä mineraaleja.

Tomaatit antavat runsaasti C. vitamiineja erikoisesti silloin jos ne kypsyvät auringossa. Samoin kaalit, kaalikukat, vihreä pippuri sekä yleensä lehtikasvikset ja retiisit. Retiisit voivat antaa oman osuutensa aikaisin keväällä ja niiden tilalle voidaan sitten istuttaa muita myöhäisempiä kasviksia.

A vitamiineja antavat kaikki vihreät ja keltaiset kasvikset. Alkaa voi salaatista (lettuce) ja siirtyä siitä punajuuriin "proccoliin", "kaleen" "mustardiin" ja "collardiin". Keltajuuret antavat runsaamman sadon ja enemmän ravintoaineita samalta alalta kuin kurpitsat (squash) ja maissit, mutta jos kasvimaassa on tilaa, niin kaikkia niitä pitäisi istuttaa.

Erinäiset herneet antavat sekä A että B vitamineja, mutta vihreät herneet vievät huomattavan tilan maassa.

DDT:n käyttö maitofarmilla

Yhdysvaltalaisissa lehdissä on viimeaikoina julkaistu useita lausuntoja, että DDT:tä ei pitäisi lainkaan käyttää maitofarmeilla. Joissakin näissä lausunnoissa on menty niinkin pitkälle, että on vihjailtu DDT:n aiheuttavan "virus X" tartunnan ihmisiin ja "X taudin" eläimiin.

Yhdysvaltain hallituksen maatalousdepartmentti on, neuvoteltuaan hallituksen erinäisten orgaanien kanssa, antanut tästä asiasta virallisen lausunnon, missä sanotaan mm seuraavaa: "Ei ole mitään todisteita siitä, että DDT olisi ohjeiden mukaisesti käytettynä aiheuttanut DDT:stä johtuvaa tautia ihmisiin. Joitakin myrkytysoireita voi kuitenkin aiheutua siitä kerosiinista, mitä käytetään DDT:n ja eräiden muiden hyönteismyrkkyjen yhteydessä." Tässä hallituksen virallisessa lausunnossa sanotaan täysin perättömäksi sen julkaistu väitös, että DDT on aiheuttanut "virus X" tartuntaa ihmisiin ja "X tautia" karjaan. Molempia näitä taudintapauksia on ilmoitettu olleen jo paljon ennen DDT:n käyttöä selitetään lausunnossa.

Kaikki Canadassa myytävät hyönteismyrkyt ovat Pest Control Products lain alaisia minkä hallinnasta huolehtii liittohallituksen maatalousdepartmentti. Tämä siksi, että voidaan suojata farmarit arvottomia ja vaarallisia hyönteismyrkkyjä vastaan. Mitään hyönteismyrkkyä ei lasketa markkinoille ilman ettei sitä ole maatalousdepartmentissa analysoitu ja hyväksytty. Ja jos näitä tuotteita käytetään ohjeiden mukaisesti, niin niillä ei ole turmelevaa vaikutusta.

Maatalousdepartmentin virkailijat selittävät, että navettain ruiskuttaminen DDT:llä pitäisi suorittaa silloin kuin lehmät ovat ulkona. Erikoisesti on huolehdittava siitä, ettei tätä ruisketta pääse maito- ja kerma-astioihin tai lypsykoneisiin. Öljynsekainen DDT voi tunkeutua eläimen nahan läpi ja sitä löytyy maidosta ja eläinrasvasta. Ei ole ollut mitään vaikeuksia siitä kun karjaa on ruiskutettu veteen sekotettavalla pulverilla, sillä vesiruiske ei tunkeudu nahan läpi. Mutta vesiruiskeenkin kanssa on huolehdittava siitä ettei sitä mene lypsyvälineisiin.

Karjakannan kasvattaminen N.-liitossa

Moskova. — Neuvostohallitus ja kommunistinen puolue julkaisivat äsken yhteisen tiedoituksen uuden kolmivuotissuunnitelman ensimmäisistä toimenpiteistä eläinkannan sekä elintarpeiden ja raaka-aineiden tuotannon tuntuvasta korottamisesta. Suurempi palkka ja nimitys "sosialistinen työn sankari" annetaan sille, joka parhaiten onnistuu korottamaan eläinkantaa.

Punaisen lipun kunniamerkki annetaan 20 vuotta karjankasvattajana toimineelle, ja sille, joka on työskennellyt 25 vuotta tällä alalla. Leninin kunniamerkki. Kaikilla, jotka työskentelevät karjankasvattajina, on 50 vuoden iässä oikeus vetäytyä yksityiselämään 50 prosentin eläkkeellä tulostaan, mutta jos he jatkavat työskentelyään, saavat he sitäpaitsi täyden palkan.

Alan opetusta parannetaan ja useita kouluja ja opistoja perustetaan. Tarkoituksena on järjestää asiat niin, ettei Neuvostoliitto enää ole "takapajulla" karjankasvatukseen nähden sekä että tämä työnhaara saadaan samalle tasolle maan muiden maataloushaarojen kanssa.

Uuden kolmivuotissuunnitelman tulee v. 1951 saavuttaa 50 prosentin lisäys lihan, rasvan, maidon, voin, munien, nahkan, villan ja muiden kollektiivimaanviljelijäin tuotteissa.

Lannokkeen arvo

Ylimalkaisesti sanoen, kemiallisen lannokkeen arvo on siinä, että se sisältää ainetta jota kasvit tarvitsevat. Mutta siinä on jotakin muuta joka on laillansa tärkeämpää.

Tavallisesti maa sisältää kaikkia aineita joita kasvi tarvitsee, mutta jotakin puuttuu, ja niin kauan kuin tätä yhtä tai kahta ainetta puuttuu, kasvi ei voi käyttää hyväkseen niitäkään aineita joita maa sisältää ja joita kasvi tarvitsee. Kun puuttuvaa ainetta on saatettu maahan, niin kasvi hyötyy ei vain suoranaisesti siitä aineesta vaan se voi käyttää hyväkseen niitä aineita joita maassa oli itsestään.

Maan ja kasvullisuuden kemia on hyvin monipuolinen ja mutkainen. Esimerkiksi, jos pellosta puuttuu fosforihappoa, alfalfa ja apila kasvaa siinä pellossa hyvin huonosti, ja niin typpiaine häviää siitä maasta yhtä hyvin kuin fosforihappoa (fosfaattilannokkeen muodossa) pannaan peltoon ennenkuin siihen alfalfaa kylvetään, alfalfa kasvaa hyvin ja vetää ilmasta maahan suuret määrät typpeä. Sitten kun tämä pelto taasen kynnetään, siinä on runsaasti typpeä sekä fosforihappoa, vaikka ennen kumpaakin puuttui.

Hyvää sato viljaa, perunoita, ym. ei saa ellei maassa ole runsaasti orgaanista ainetta (ruokamultaa). Mutta kasvien juuret, varret ja muu kasvullisuuden rehu voi vaatia jonkun puuttuvan aineen lisäämistä maahan, kuten on alfalfan suhteen.

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA

Karjalannan hoito ja talteenotto navetassa

Lannan talteenotossa ja -hoidossa harjoitetaan vieläkin mitä suurinta tuhlausta. Näin, vaikka lanta on siksi tärkeä tuote karjasta, että suuresti vaikuttaa myöskin karjanhoidon kannattavaisuuteen ja samalla koko maatalouden kannattavaisuuteen. Välttämätöntä sentähden olisi, että jokainen karjanomistaja ja karjanhoitaja jo navetasta lähtien hoitaisi lannan niin, että siinä olevat lannoitusaineet todella tulevat mahdollisimman tarkkaan talteenotetuksi.

Suur- ja keskikokosilla viljelijöillä on ollut varaa rakentaa sellaiset navetat ja lantasäiliöt, että lannan hävlö jää mahdollisimman vähiin. Toisin on asianlaita pienviljelijöiden ja palstatilallisten, joilla on 2—3 lehmää.

Ensimmäinen ehto lannan ja virtsan talteenotolle on, että navetan permanto ja virtsakourut ovat sellaiset, että ne eivät läpäise juoksevaa lantaa, eivätkä ime sitä itseensä.

Valitettavasti Suomessa on suuri osa jollen sanoisi suurin sellaisia pikkuviljelijöitä jotka eivät omista tällaista navettaa vaan virtsa valuu pois navetasta. Olisi suotavaa, että sellaiset pikkunavetatkin, joihin ei ole tehty sementtipermantoa, juntattaisiin savella niin tiiviiksi, että se ei läpäisisi virtsaa.

Lannan arvo riippuu niistä ravintoaineista, joita se sisältää. Tärkeimmät kasvinravintoaineet, joita maasta usein puuttuu ja joita peltoihin siis hyvien satojen saamiseksi lannoituksen avulla on saatava ovat tyyppi, fosfori ja kali. Jos yksikin näistä kasvinravintoaineista puuttuu ja vaikka jotakin näistä olisi runsaamminkin ei sato ole niin suuri kuin se olisi jos kaikkia näitä ravintoaineita olisi riittävä määrä. Karjanlanta sisältää kaikkia näitä ravintoaineita. Kasvinravintoaineista tärkeintä nim. typpeä sisältää virtsa runsaasti. Siinä on myöskin kalia, mutta ei fosforia. Kiinteässä lannassa taas on typpeä ja kalai myöskin huomattava määrä fosforia. Lannassa olevien kasvinravintoaineiden määrä riippuu myöskin suuresti karjan ruokinnasta. Mitä paremmin karjaa ruokitaan, sitä parempaa on myöskin lanta. Lannan arvo ja määrä riippuu suuresti siitä, miten sitä hoidetaan.

Kaikki haju, mikä lannasta tulee jo navettailmaan, merkitsee kasvinravintoaineiden häviämistä. Sopivilla kuivikkeilla saadaan lannan arvoaineet parhaiten sidottua.

Turvepehku on tähän tarkoitukseen kaikkein parasta. Se sekoittuu lantaan ja imee itseensä virtsaa, että mitään ilmaan haihtumista ei ole, jos sitä käytetään riittävästi. Jos navetassa on sementistä tehty permanto ja lantakouru, olisin virtsan talteen oton kannalta tärkeätä, että turvepehkua olisi kourussa niin paljon, että se sitoisi virtsan.

Karjanlannan raha-arvokin on niin suuri, jos vertaa sitä ostolantoihin ja niissä oleviin kasvinravintoaineisiin, että lannan ja virtsan talteenotto on taloudellisesti kannattavaa hommaa. Täyskasvuinen lehmä esim. antaa vrk. n. 10 kg virtsaa ja kiinteää lantaa moninverroin enemmän, joten koko talviruokinnan aikana (n. 270 vrk.) saadaan lannan rahalliseksi arvoksi huomattava summa. Kun ottaa huomioon vielä karjalannan edullisen vaikutuksen maassa, lannassa olevien bakterien ansiosta, joita apulannoilla ei ole, on karjanlanta otettava kaikki talteen.

Lannanhoitoon yleensä ei ole kiinnitetty sitä huomiota minkä se ansaitsisi. Ainakaan pienviljelijöillä ei olisi varaa laiminlyödä lannan oikeaa hoitamista. On totta, että pienviljelijöillä ei ole varaa rakentaa kunnollisia navetoita lantasäiliöitä ja virtsakaivoja, niinkuin suurviljelijöillä, vaan siihen olisi pyrittävä jollei muuten niin valtion tukemalla.

M. L. Vapaa Sana, Helsinki.

Miksi kollikissat pitävät melukokouksia

Kymmenen tuimaa kollikissaa esitti kuorolaulua äskettäin New Yorkin luonnonhistoriallisessa museossa ja niiden karmean äänen keskeltä korotti äänensä tri Lester R. Aronson selostaakseen kuorolaulun kuuntelijoille niitä kokeiluja, joita tiedemiehet suorittivat kollikuoron kanssa. Tiedemiehet halusivat saada tieteellisen selityksen siitä, mikä saa kollin muoruamaan. Samalla kertaa saadaan selville paljon muita kollikissan esiintymistä koskevia seikkoja. Mikä tähän saakka on ollut vain ihmistä yöunta häiritsevää muoramista takapihalla alistetaan nyt tieteellisen laboratorion kylmään valoon.

Monet havainnot eroavat suuresti niistä mielipiteistä, joita ilmaisevat henkilöt, jotka yöllä pommittavat kollikissoja vanhoilla kengillä ja maitopulloilla. Syy kollin muoruamiseen ei ole likimainkaan niin yksinkertainen kuin maallikot luulevat.

Kokeilut kollikissoilla alotettiin jo viime syyskuulla. Tri Aronson sai ystävältään 10 kollia, jotka sijoitettiin häkkeihin. Kaksi kertaa päivässä päästetään kollit kahden tunnin ajaksi yhteen. Niiden muoruaminen ja muut toiminnat otetaan huolellisesti muistiin. Muoruamiset, kirkaisut, jurnuttamiset ja muut äänet, joita kollit päästävät katsellessaan toisiaan silmiin tai käydessään karvoja pörryttävään otteluun, otetaan tarkasti äänilevylle ja niitä tutkitaan perusteellisesti ja tieteellisesti.

Suurin osa ihmisistä luulee, että kissojen rakkauskuiske häiritsee heidän yöuntaan, että kissojen romanssi elää yöllä ja että sen ilmaisu tapahtuu yöllä aidan päällä. Tuo kamala huuto, joka joskus muuttuu ihmisen kirkaisua muistuttavaksi, ei ole mitään rakkauden kaipuuta tai tunnustamista, vaan taisteluhuuto, sanoo tri Aronson. Kun kaksi kollia kohtaa toisensa yön pimeydessä, saattaa olla niin, ettei naarasta ole Saharan erämaata lähempänä, eivätkä kollit välitä siitä mitään. Tri Aronsonin kollit ovat vahdanneet toisiaan silmiin ja kirkuneet kokonaisen tunnin yhteen naarasta kiihoittamassa itseään.

Yksinpä silloinkin, kun naaras oli saapuvilla, kollit ryhtyivät vahtaamaan toisiaan silmiin ja muorusivat morsiamestaan mitään välittämättä.

Valittava ääni, jota myöskin on tulkittu kollien kaipaukseksi "kauniimpaa sukupuolta" kohtaan, on vain taisteluun valmistumista.

Tri Aronsonin selostaessa tutkimuksiaan sanomalehtimiehille, istuivat entiset aidankävelijäin yhdistyksen 10 jäsentä häkeissään ja päästelivät suustaan hätäisiä ääniä, jotka tri Aronson tulkitsi "häiritsemisen aiheuttamiksi".

Neljä kollia päästettiin lattialle ja heti kun ne kohtasivat toisensa katseen, alkoi muoruaminen.

"Uskoitteko, että ne vihaavat toisiaan?" kysyttiin. "En tiedä, vihaavatko ne toisiaan. Ne eivät vain voi kestää toistensa „katsetta", vastasi Aronson.

Kollit pantiin takaisin häkkiin ennenkuin ne ehtivät käydä toisiinsa käsiksi. Ja tieteellinen tutkimus jatkuu siitä, mikä saa kollin pitämään kokonaisten paikkakuntien asukkaat hereillä.

Jos lampaat eivät pysy kotona . . .

Canadan lammastalouden pääasiallisin tulo saadaan nuorista lampaista. Nuorten lampaiden kasvuun vaikuttavista seikoista lienee tärkein laidun. Tästä johtuu, että kaikki lammaslaitumen parantamistoimenpiteet antavat parempia tuloksia ja aiheuttavat sen, että karitsat kasvavat nopeammin.

Vaikka usein tapahtuu, että lampaiden sallitaan koluta vain kujia ja metsäalueita, niin parhaita tuloksia ei kuitenkaan voida odottaa, ellei lampaille varata hyvin ravitsevaa laidunmaata.

Lampaille voidaan varata kahdenlainen laidun. Ensimmäinen ja yleisin on vakituinen laidunmaa. Ottawan keskuskoefarmin karjanhoito-osaston edustaja S. B. Williams sanoo, että 19 vuoden aikana suoritetut kokeet osoittavat, että lampaiden vakinaisia laidunmaita voidaan parantaa käyttämällä täydellistä lannokeseosta. Mainittuna koeaikana lannokkeita saanut laidun osoittautui 56 prosenttia enemmän mitä lannokkeisiin käytettiin rahaa.

Visseissä olosuhteissa voi olla eduksi varata vuoroviljelyn muodossa lampaille laidunmaan. Tällä suunnitelmalla on se etuisuus, että voidaan pienemmällä tilalla kasvattaa enemmän lampaita ja sesonkin kuivaksi ajaksi voidaan varata tuoretta ja mehukasta ruohoa, siten auttaen lammasten jatkuvaa kasvua. Ottawan keskuskoefarmilla on tällaisessa "vuoroviljelyksessä" kasvatettu kauraa ja sudan-ruohoa, minkä jälkeen on kasvatettu apilaa ja timoteiheinää, sitten rape-ruohoa ja syysruista. Näin on jatkuvasti saatu parempia tuloksia kuin vakituisesta laidunmaasta.

Laadustaan huolimatta kaikkien lammaslaidunten yhteinen perusta on se, että niiden täytyy olla hyvin ojitettuja. Niissä pitää olla riittävästi hyvää juomavettä. Niissä pitää olla suojapaikka ja lampaille on annettava suolaa.

Lammasfarmien omistajien keskuudessa tavataan sanoa, että "lampaita on joko ruokittava tai aidattava". Tämän merkitys on ilmeinen. Nälkäiset lampaat löytävät ulospääsytien parhaankin aidan läpi, mutta hyvältä laitumelta eivät lampaat haluakaan pois. Siis jos lampaanne eivät tahdo pysyä aitauksessa, tutkikaa niiden laidunta.

— Henkilöllä, joka koko elämänsä ajan rakentaa vain seiniä eikä siltoja ei ole oikeutta valittaa, jos hänellä ei ole ystäviä.

— New York on "uudenaikaisin kaupunki maailmassa", mutta silti siellä on vielä lähes 200,000 ihmisasuntoa, joissa ei ole mukavuuslaitoksia.

N.H.A. DESIGN-OF-THE-MON

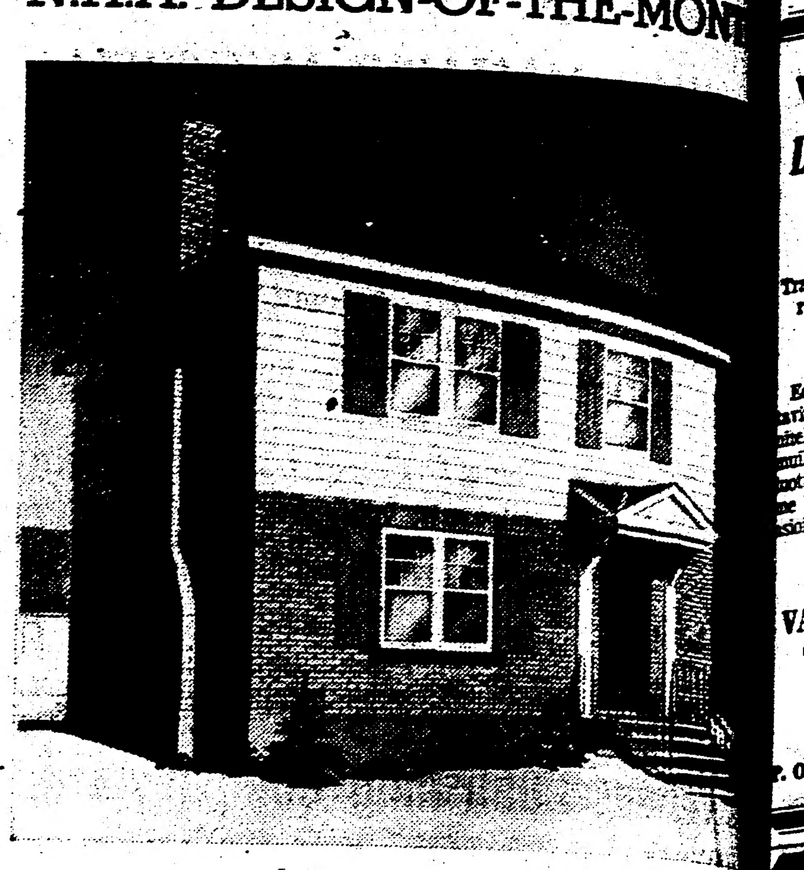

In these days of high build costs, the simple, compact, house design—the most eco cal of all—is always worthy consideration. Here is a entrance plan which provi living room, dining room an chen on the first floor and bedrooms and a bathroom second floor. Twenty-three square, the house has an 1,058 square feet. There is basement.

The simplicity of the plan struction and because of the ratio of outside wall floor area, produces the amount of house per dollar. Minimum areas have been given to hall space throughout. A vestibule and coat closet are provided at the front entrance while trades entrance at the side of house is conveniently located the kitchen. The window over kitchen sink permits the housewife to keep an eye young children during play periods. The fireplace features living-dining room layout has been planned to provide erous space for entertaining.

Working drawings for this design show brick veneer construction only but the house illustrated which was built in Ottawa, combines brick veneer for the floor and horizontal wood siding for the second floor, a variation tends to lower the apparent height of the building. In addition, Ottawa owner introduced a canopy over the entrance, a desirable feature where the weather is variable and vigorous. Shutters were also added to the front windows.

Complete construction drawings for this design, known as Plan 49- are available from Central Mortgage and Housing Corporation minimum cost.

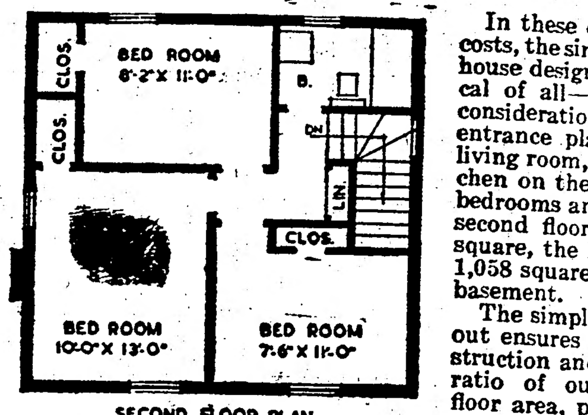

SECOND FLOOR PLAN

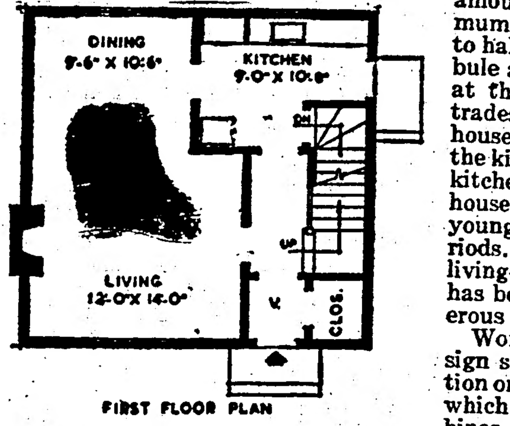

FIRST FLOOR PLAN

CSJ:n Whitefishin osaston näyttelijät esittävät hauskan huvinäytelmän

"AI HERRAN JEE"

(4-näytöstä, kuusi muutosta)
Kirj. E. Lapinsalo

Lauantaina toukok. 21 p:nä, alkaen klo 8.30 il

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT
Pappa	A. Kääriäine
Rouva	Iiona Nojon
Aakusta	W. Setä
Liisa	Tyyne Tolmon
Kalle	J. Pa

Tervetuloa

CSJ:N OSASTOJEN KOKOUKSE

CSJ:n Wanupin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä sunnuntaina klo 1 ip. osaston haalilla. Sihteerin osoite: Voitto Lehti, Wanup, Ont.

CSJ:n Hearstin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina klo 2 ip.

CSJ:n Sprucedalen osaston No. 30. kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 2 ip. Johtokunta kokoontuu tuntia aikaisemmin.

CSJ:n Port Arthurin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä keskiviikkona klo 7 illalla, 316 Bay St. Johtokunnan kokoukset pidetään jokaisen kuukauden viimeisenä keskiviikkona klo 7 illalla samassa paikassa. Kirjeenvaihto osoite: A. Kari, 71 N. Kenogami Ave., Port Arthur, Ont.

CSJ:n Toronton osaston varsinainen kuukausikokous pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä maanantaina kello 8 illalla osaston huoneistolla Don-haalilla.

CSJ:n Timminsin osaston kuukausikokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina kello 7 illalla.

CSJ:n Sudburyn osaston kokou pidetään jokaisen kuukauden simmäisenä sunnuntaina. heenjohtaja Oscar Männistö, teeri Hilma Mäki, osoite Box Sudbury, Ontario.

CSJ:n Vancouverin osaston kuukausikokoukset pide Clinton-haalilla jokaisen kauden toisena sunnuntaina 2 i.p. Johtokunta kokoo puolitoista tuntia aikaisemm

CSJ:n Kapuskasingin osaston kausikokoukset pidetään jo sen kuukauden toisena sunn taina klo 2 i.p.

CSJ:n Sault Ste. Marien os No. 5 työkokoukset pidetään kuukauden ensimmäinen ja mas sunnuntai osaston talolla, 321 John St., alkaen 8 illalla.

CSJ:n Val d'Orin osaston kausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäisenä nuntaina klo 2 i.p. Sihte osoite: Olga Koskela, Box Val d'Or, Que.

CSJ:n Beaver Laken osaston kausikokous pidetään joka kauden kolmantena sunnun klo 1 päivällä osaston haa Kirjeenvaihtajan osoite: Rönkä, R. R. 1, Worthington

TORONTOLAISET

TANSSIT

DON HAALILLA

Joka lauantai-iltana

Orkesterin soitolla nykyajan ja vanhanmaan tapaan

957 Broadview Ave. Toronto, Ont.

VAPAUDEN
Laivalipputoimisto

★

EDWIN SUKSI
Trans-Atlantic Passenger Conferencen valtuuttama asiamies

★

Edustamme melkein kaikkia johtavimpia valtamerilinjoja. Suunnitellessanne matkaa Suomeen tai muihin Europan maihin, voitte hyötyä kääntyä puoleemme lippu- y.m. matkaa koskevissa asioissa.

★

VAPAUS STEAMSHIP TICKET AGENCY
EDWIN SUKSI
Valtuutettu asiamies
P. O. Box 69 Sudbury, Ont.

Hyvä valikoima kaikenlaisia
Rautatarpeita
★ ★ ★
Modern Hardware
PUHELIN 8-8190
Borgia St. Sudbury

Massey-Harris
Pony-traktoreita
ovat saatavissa koska tahansa tehtaasta välityksellämme.
Mainio traktori pienille ja keskikokoisille farmareille.

Standard Hardware
LAURI HILL, omist.
Hazel St. Sudbury

Vanha suomalainen polvi harvenee yhä lännellä

Rorketon, Man. — Kuolema vieraili keskuudessamme, vieden mukanaan Bertha Ahon, yhden paikkakuntamme asukkaita. Hän oli jo vuosikausia huonovointinen, käyden läpi useita leikkauksia, joten kuolema oli tervetullut lopettamaan hänen kärsimyksensä, vaikkakin omaisille ja ystäville se jätti kaipauksen. Terveenä ollessaan Bertha oli elämänhaluinen, ottaen osaa toimintaan varsinkin naisliittomme jäsenenä silloin kuin se oli toiminnassa. Keveät mullat peittäkööt hautasi, paljon kärsinyt raatajavanhus.

Nestor Puurila niinikään saatettiin Rorketonin yhteiseen hautausmaahan. Hän oli asunut kolmisenkymmentä vuotta Meadow Portagessa ja kuoli St. Rosen sairaalassa vanhuuden heikkouteen, oltuaan sairaalassa parin kuukauden ajan. Vainajalla on Suomessa lapsia ja lastenlapsia, mutta täällä hänellä ei ollut ketään sukulaisia. Lepää rauhassa, päivätyösi on päättynyt.

Kevät tuli aikaisin ja kylvötyöt on melkein kaikki suoritettu. Sateetkaan eivät ole hidastaneet töitä.

Nyt jo voidaan varmuudella sanoa, että paikkakunnallemme saadaan sähkö, koska tuotiin aikamoinen lasti sähköpaaluja ja muita tarpeita. On sitä saatu jo odottaakin.

Hauskat häät vietettiin John Hillin luona, kun Hillien tytär Mamie ja Alec Grant menivät naimisiin. Nuoripari asettuu asumaan sulhasen kotipaikkakunnalle, mikä on Elkhorn Man. Siellä Mamie on ollut koulun opettajana jo toista lukukautta. Yhdymme kaikin onnittelemaan nuorta paria alkavalla yhteiselämänsä taipaleella.

Toivotan hauskaa kesää kaikille Vapauden lukijoille. — A. M.

— Thomas Alva Edison, kuuluisa amerikkalainen keksijä on hakenut keksinnöilleen kaikkiaan 1,200 amerikkalaista patenttia. Omien keksintöjensä lisäksi hän auttoi lukuisia toisten tekemiä keksintöjä.

Äskettäin Torontossa pidetyssä Ontarion Raittiusliiton vuosikokouksessa päätettiin vaatia kuninkaallisen komission nimittämistä tutkimaan väkijuomakysymysti maakunnassa. Vasemmalla on liiton uusi sihteeri, Rev A. Johnson ja oikealla uudelleenvalittu presidentti Rev. M. J. Aiken. Keskellä on Newmarketin edustaja, mrs. E. M. Starr.

Suomen urheilurintaman kuulumisia

(Suomi-Seuran lähettämä uutiskatsaus)

Viime katsauksessani mainitsin Euroopan nyrkkeilyjoukkueen mukana matkaavan myös suomalaisten Harri Siljanderin ja Teemu Kuuselan. Nyt on Teemu Kuusela pudonnut pois kelkasta, sillä hänen loukkaantumisensa Vierumäen leirillä — vaikka ei ollutkaan nyrjähdystä pahempi — on estänyt häntä harjoittelemasta. Tämän vuoksi hän ei osallistunut Messuhallissa pidettyihin Euroopan mestaruuskarsintoihin. Harri Siljander edustaa nyt Suomea yksinään. Toisaalta Teemun poisjäänti on hyväksi, sillä vaikka hän olisi matkan tehnyt oppimismielessä, niin minun nähdäkseni hän olisi ollut lyöty mies Euroopan mestaruudesta oteltaessa. Nyt hän sensijaan voi keskittyä Oslon kisoihin täysin rauhassa. Pyörrän siis vetoomukseni ystävilleni Tokkolalle ja Vanamolle, vaikka hyvähän tietysti olisi, että Siljanderkin saisi opetusta.

★ ★ ★

Muuten — Euroopan joukkue on tällä kertaa kovasti varamiehinen. Unkarilaiset kultamitalimiehet Czik ja Papp eivät saaneet lupaa matkustamiseen eikä Tshekkoslovakian Torma myöskään lähde, vaan keskittyvät edellämainitut Oslon kisoihin. Täällä huhutaan poisjäännin syyksi, että miehet eivät kuulu kommunisteihin, eikä heitä sentähden lasketa matkaan. Saattaisivat jäädä vielä Amerikkaan! Oli miten oli, niin tosiasiaksi jää se, että joukkue on eräänlanen B-yhdstelmä. Häviö on siis varma. Toivotaan, että edes Siljander pärjää omassa sarjassaan. Sensijaan Euroopan mestaruuskisoista Oslossa muodostuu täysipainoiset. Suomikin lähettänee niihin täyden kahdeksikon.

★ ★ ★

Osa nyrkkeilyjoukkueestamme on jo valittukin. Näin etukäteen arvioiden Erkki Piispan, Harri Siljanderin ja Teemu Kuuselan pitäisi päästä palkinnoille, sillä karsinnoissa kaksi ensiksi mainittua esitti todella hyvää ja täysipainoista nyrkkeilyä. Noissa karsinnoissa tapahtui pari yllätystäkin, sillä Leo Ljungberg hävisi selvästi Pentti Hämäläiselle ja Leo Lindberg myös Klaus Tiljanderille. Heidän paremmuutensa selvitetään edustusnyrkkeilijöitten leirillä, joka alkoi toukokuun 2 pnä ja kestää noin pari viikkoa. Leirin johtajana on kultamitalimiehemme Sten Suvio. Euroopan mestaruudet ratkaistaan kesäkuun 13—18 pnä.

★ ★ ★

Ammattilaisottelutkin suoritettiin hiljattain Helsingissä. Pääottelu oli Piitulaisen ja ranskalaisen Dehryn välillä. Ottelun oli määrä kestää 10 erää, mutta ranskalainen loukkasi kätensä jo 5:ssä erässä ja luovutti. Hän oli kuitenkin voittanut pisteillä 4 erää, mutta oli 5:ssä hätää kärsimässä! Saa nyt nähdä, pääseekö Piitulainen ottelemaan Euroopan mestaruudesta. On myös huhuttu, että Piitulainen syksyllä matkustaa Amerikkaan ottelemaan ranskalaisen managerin Bretonnellin johdolla. Tuntuu kuitenkin siltä, että matka jää paperille. Piitulaisen taidoilla ja voimilla ei USA:ssa pitkälle potkita! Sensijaan Euroopassa — eritoten Ranskassa — hänellä lienee paljonkin sanottavaa. Onkin todennäköistä, että hänen matkansa suuntautuu ainoastaan Ranskaan. Sitä tietä voi yrittää saada EM-tittelinkin.

★ ★ ★

Sten Suvio otteli myös samoissa kilpailuissa. Hän on edelleen luja iskijä, sillä hänen vastustajansa otti lukua jokaisessa erässä, mutta vasta 7:ssä tapahtui tyrmäys. On valitettavaa, että Suvio lähtee Ruotsiin valmentajaksi jo kesäkuun aikana. Tosin oma nyrkkeilyjohtomme on neuvotellut Suvion kanssa siitä, että hän valmentaisi jatkuvasti omia poikiamme, mutta rahaa puuttuu! Saattaa käydä jälleen niin, että Ruotsin nyrkkeilijät Suvion avulla valtaavat itsellene Pohjoismaitten nyrkkeilyhegemonian kuten ruotsalaisten painijat ovat tehneet Rob. Oksan johdolla! Suvio valmentaa kuitenkin poikiamme paraillaan Vierumäen leirillä Euroopan mestaruuskilpailuihin. Katsotaan nyt, minkälaisen sadon Suvion opetus kantaa. Kuten sanottu, vastus on lujaakin lujempi.

★ ★ ★

Vapaapainijamme ovat pitäneet myös karsintansa EM-kilpailuita silmällä pitäen. Painin yhteistoimintakomitea ei ole vielä nimennyt osanottajia, mutta tulevat kysymykseen seuraavat alemmasta sarjasta lukien: Viitala, Turkkila, Hietala, Pihjalamäki, Simanainen, Räsänen, Gröndal ja Mäkelä. Tuttuja nimiä. Uskoisin, että joku näistä pääsee palkintosijoillekin. Vapaapainimme on näet noussut kovasti ja uusia, lupaavia kykyjä on ilmaantunut. Valmentaja Eino Leinon sanoja lainatakseni, "ei matkasta muodostu enää opintomatkaa, vaan jokaisella on mahdollisuutensa". Tässäkin matkassa on eräs "mutta" ja se on jälleen raha! Ellei valtio auta, ei koko joukkuetta voida lähettää. Matka Turkin Istanbuliin maksaa yli 100,000 Suomen markkaa "nokkaa" kohti ja sitä summaa painijohdollamme ei ole. On näet huomattava, että matkaan on kustannettava lisäksi yksi johtaja ja yksi kansainvälinen tuomari.

★ ★ ★

Niin, sellaisia on tämän köyhän maan urheilu! Hyviä miehiä olisi ja heidän olisi saatava ehdottomasti kansainvälistä kilpailuluottamusta, mutta mistäs ne rahat. Tässä mielessä yleisurheilijamme ovat paremmassa asemassa, sillä heidän matkansa maksetaan pyytävän maan puolesta. Keihäs-Matti Järvinen heiluukin nykyään kuin heinämies hoitaessaan yleisurheilijoittemme valmentamista. Uskonpa, että vähitellen saadaan kuulla tuloksistakin.

Helsingissä, toukokuun 4 pnä 1949.

Paavo J. Pitkänen.

Pommiräjähdyksiä konsulaateissa Barcelonassa

Madrid. — Varhain sunnuntaina tapahtuneet pommiräjähdykset vahingoittivat Bolivian, Brasilian ja Perun konsulaatteja Barcelonassa. Näiden maiden lähetystöt Madridissa esittivät Francon ulkoministeriölle protestit pommiräjähdysten johdosta.

Räjähdyksissä ei kukaan saanut vammoja. Barcelonan poliisi sanoi olevansa sitä mieltä, että pommiräjähdyksiä toimeenpantiin sen vuoksi, kun Bolivia, Brasilia ja Peru ovat esittäneet YK:ssa Francon hallitusta vastaan kohdistetun diplomaattisen boikotin lopettamista.

Pommiräjähdyksiä ovat luultavasti toimeenpanneet Francon hallitusta vastustavat anarkistiset ainekset.

Etelä-Afrikan ja Intian riita

New York. — YK:n yleiskokous hyväksyi lauantaina suunnitelman, jonka mukaan Intian ja Etelä-Afrikan välien riitakysymys yritetään ratkaista keskinäisten neuvottelujen avulla. Intia on syyttänyt, että Etelä-Afrikassa kohdellaan huonosti intialaista väestöä.

Suunnitelma hyväksyttiin 47 äänellä 1 vastaan, 10 maan edustajien pidättyessä äänestämästä. Intiaa ja Etelä-Afrikaa kehoitetaan yrittämään uudelleen sopia riitansa, ja myöskin Pakistania kehoitetaan osallistumaan näihin neuvotteluihin, joissa olisi otettava huomioon YK:n peruskirjan periaatteet.

Tämä suunnitelma esitettiin Ranskan ja Meksikon taholta ja Canada tuki sitä.

—Sanomalehti on ikkuna ulkomaailmaan. Tilatkaa siis VAPAUS.

Cote oli neljäntenä maratonijuoksussa

Yonkers, N. Y. — Canadalainen Gerard Cote Quebecista, kolminkertainen USA:n maratonimestaruuden voittaja, sijoittui neljänneksi täällä sunnuntaina pidetyssä Yhdysvaltain mestaruuskilpailussa, jonka voitti sujuvasti juossut Victor Dyrgall New Yorkista suoriutuessaan tästä yli 26 mailin taipaleesta 2 tunnissa, 38 minuutissa ja 48.9 sekunnissa. George Norman Torontosta sijoittui kuudenneksi, oltuaan johdossa alkutaipaleella.

Canadan hiihtomestaruuskisat Banffiin

Calgary. — Vuoden 1950 Canadan ja Pohjois-Amerikan mestaruuskilpailut hiihtourheilun alalla pidetään tulevan maalisk. 2—5 pnä Mount Norquayn rinteellä, noin 5 mailin etäisyydessä Banffin keskuksesta, ilmoittivat kilpailun järjestäjät täällä. Kisoihin otaksutaan saapuvan osanottajia Sveitsistä, Itävallasta, Ranskasta, Italiasta, Norjasta, Ruotsista, Unkarista, Tshekkoslovakiasta, Chilestä, Argentinasta, Yhdysvalloista ja Canadasta.

Sosdem. ministerin yhtiön häpeällinen kiristysyritys

Helsinki. — Työkansan Sanomat kertoo, että huhtik. 21 pnä annettiin päätös sisäministeri Aarre Simosen ja kapt. Aimo Ahon Autotalous Oyn nimissä leskirouva Anna-Liisa Markkasta vastaan nostamassa velkomisjutussa paikallisessa raastuvanoikeudessa. Autotalous Oyn vaatimukset, jotka olivat yli puolen miljoonan markan, hylättiin toteennäyttämättöminä. Markkasen perikunta velvoitettiin maksamaan ainoastaan vuokrista ym. menoista aiheutunut 49,350 markan summa.

Koko oikeusjutun perustana on ollut se, että Autotalous Oyn osakkaat ministeri Simonen ja kapt Aho yrittivät saada yrityksen kuolleen osakkaan ja johtajan Aarre Markkasen perikunnalta velkomalla haltuunsa heidän omistamansa kolmanneksen Autotalous Oyn osakekannasta. Tässä tarkoituksessa Autotalous Oyn asiamies varat. Takolander esitti päämiestensä puolesta liikkeen sekavasta kirjanpidosta poimimiaan, hatarilla todistajalausunnoilla tuettuja velkavaatimuksia, jotka yhteen aikaan ylittivät huomattavasti 600,000 markkaa. Tämän jälkeen vaatimusta pienennettiin luopumalla eräistä huomattavasti "saatavista." Velkomissumma on enimmän ajan ollut puolen miljoonan vaiheilla.

Vastaajan puolesta myönnettiin, että perikunta on velkaa liikkeelle 49,350 mk, mutta esitettiin myös asiakirjoja, joiden mukaan Autotalous Oy olisi velkaa A. Markkasen perikunnalle noin 600,000 mk. Autotalous Oyn "erinomaisen sekavan" kirjanpidon vuoksi ei myöskään Markkasen perikunnan saataville löytynyt tarpeeksi vahvoja perusteita, joten molemmat osapuolet joutuivat maksamaan omat oikeudenkäyntikulunsa ja Markkasen perikunta velvoitettiin maksamaan Autotalous Oylle 49,350 mk., jonka jo oikeudenkäynnin alkuvaiheessa vastaajan taholta myönnettiin olevan maksamatta. Kumpikaan osapuoli ei ilmoittanut oikeudessa tyytymättömyyttä päätökseen.

Tietämämme mukaan on sisäministeri Aarre Simonen tämän kyynillisyydessä vertaansa vailla olevan oikeusjutun aikana eronnut Autotalous Oystä.

Oletteko jo tutustunut sisältörikkaaseen "Kevät 1949"-julkaisuun? Ellette ole, tutustukaa siihen ensi tilassa.

Saksan urheilun kaksi tietä

Idässä joukkojärjestöjen pohjalla terveyteen; lännessä urheilufyhrerien johdolla fasismiin

Viimeaikaiset tapahtumat Saksan urheiluelämästä osoittavat, että urheilu ei suinkaan porvarien väittämän mukaan ole politiikasta irrallaan oleva, vaan siihen kiinteästi punoutuva yhteiskunnallisen toiminnan haara. Saksan militaristiset voimat kohdistavat angloamerikkalaisten viranomaisten avulla erikoisen huomion juuri urheilun elvyttämiseen, koska he ovat todenneet sen otollisimmaksi keinoksi Saksan nuorison vetämiseksi oman vaikutuksensa alaiseksi. Länsi-Saksan sosialidemokraattisen puolueen taantumuksellisimmat ainekset ovat Schumacherin johdolla antaneet siunauksensa tälle pyrkimykselle, jonka tarkoituksena on nuorison kasvattaminen ei demokraattisessa, vaan militaristisessa uutta sotaa lietsovassa hengessä. Joka oli ominaista myös Hitlerin Saksan aikaiselle urheilutoiminnalle. Länsi-Saksan urheilutoimintaa on lähdetty kehittämään fasistiseen suuntaan.

Fasismin tappio Saksassa loi suotuisat edellytykset maan urheilutoiminnan kehittämiseksi demokraattiselle pohjalle. Neuvostoliiton aloitteesta liittoutuneiden valvontaneuvosto antoi v. 1945 ohjeen natsipuhdistuksesta ja demokratisoinnista urheilutoiminnassa pyrkimyksenä suunnata se toisaalle aikaisemmista sotilaallisista tai puolisotilaallisista tarkoitusperistään. Tältä pohjalta lähdettiin Itä-Saksassa nostamaan Saksan urheilua, ja tälle pohjalle toivoivat myös Länsi-Saksan työläisurheilijat voivansa rakentaa uuden rauhanomaisen, ja demokraattisen urheiluliikkeen kansanjoukkojen keskuudessa. Mutta he tulivat pian vakuuttuneiksi toiveittensa turhuudesta.

Anglo-amerikkalaiset viranomaiset antoivat kaikenlaisia mahdollisia "ohjeita" ja "neuvoja", joiden tarkoituksena oli demokraattisen urheiluliikkeen tukahduttaminen. Ja tämän ulkonaisen painostuksen lisäksi aloitettiin työ demokraattisen työläisurheiluliikkeen rappeuttamiseksi ja hajoittamiseksi myös sisältäpäin. Keitä olivat nämä amerikkalaisen imperialismin apurit, joille tehtävä annettiin? — se ilmenee näiden ainesten "urheiluohjelmasta", jonka sisältö oli seuraava:

a) Demokraattisten urheilujärjestöjen tukahduttaminen;

b) koko urheilutoiminnan alistaminen Saksan sosdem-puolueen vaikutuksen alaiseksi;

c) laajan mainoskampanjan aloittaminen Saksan nuorison vetämiseksi sosdem-puolueen alaisiin urheilujärjestöihin.

Nämä amerikkalaisen imperialismin apurit olivat Saksan oikeistososialidemokraatteja!

He eivät tietenkään voi jättää huomioimatta sitä mielialaa, joka tällä hetkellä vallitsee Saksan nuorison keskuudessa, nuorison, jonka yhä lisääntyvä työttömyys, hätä ja kurjuus ovat syösseet epätoivon partaalle. Saksan nuorisolle on käynyt selväksi, että amerikkalaisten monopolistien pyrkimyksenä on syöstä Saksa uudelleen sodan kurimukseen, sillä Ruhrissa käyntiin pannut asetehtaat eivät suinkaan valmista tuotteita rauhanomaisiin tarkoituksiin. Nuorisoa, jolla on tällaiset tosiasiat silmiensä edessä, ei tietenkään ole helppo lähestyä oikeistososialidemokraattien lännen imperialismia suosivien poliittisten tunnusten varjolla. On täytynyt keksiä toinen tie ja sellaiseksi on löydetty urheilu, jonka johtoon on asetettu melkein poikkeuksetta Hitlerin aikaisia urheilufuhrereita ja fasististen urheilukoulujen opettajia.

Eräs heitä on Karl Diehm, joka tunnetaan eräänä huomattavana porvariurheilun ideologina ja Hitlerin olympiakomitean puheenjohtajana. Hän se jo vuonna 1931, ennen natsienvaltaantuloa, julisti: "Sota on kaikkien urheilulajien tärkein alkulähde." Juuri hänelle lankeaa suuri "ansio" Saksan urheilutoiminnan järjestämisestä palvelemaan sotilaallisia ja fasistisia tarkoitusperiä sekä pakollisten sotilaallisten urheilukoulujen käytäntöön ottamisesta työvelvollisuusjärjestelmän pohjalla. Juuri hänen toimestaan Hitlerin armeijaan perustettiin sittemmin julmuudestaan kuuluisiksi tulleita urheilurykmenttejä. — Nyt ovat anglo-amerikkalaiset viranomaiset nimittäneet hänet Kölnin urheilukorkeakoulun johtajaksi!

On lisäksi merkillepantavaa, että lännen imperialistiset piirit eivät käytä Diehmin kaltaisia "urheiluspesialisteja" ainoastaan saksalaisen urheilun "hyväksi", vaan heitä on sijoitettu urheiluohjaajiksi myös amerikkalaisiin ja englantilaisiin miehitysjoukkoihin. Näin entisille natseille suodaan mahdollisuus levittää fasistista ideologiaansa myös länsivaltojen sotajoukkoihin, eikä vain suoda, vaan kaikin keinoin myös tuetaan näitä pyrkimyksiä.

Aivan toisenlainen on se tie, jota urheilu on lähtenyt kulkemaan Itä-Saksassa.

Saksan sosialistisen yhtenäisyyspuolueen keskusjohto päätti viime vuonna jättää koko urheilutoiminnan demokraattisten joukkojärjestöjen, nuoriso- ja ammattijärjestöjen hoidettavaksi ja johdettavaksi. Puolueen antamassa julistuksessa asian johdosta mainitaan mm. seuraavaa: "Demokraattinen urheiluliike ei ole itsetarkoitus. Sen tulee edistää kansan demokraattista uudistustyötä. Se pyrkii kansan terveydentilan ja samalla työtehon kohottamiseen sekä taistelee Saksan yhtenäisyyden puolesta".

Itä-Saksan nuorisojärjestöt ja ammattiliitot puolestaan ottivat asian tarmolla hoitaakseen ja julkaisivat kehoituksen liittyä uusiin urheiluseuroihin. Tällä hetkellä, jolloin edellä mainituista toimenpiteistä on kulunut vasta puolisen vuotta, kuuluu uusiin urheilujärjestöihin 280 seuraa, joissa on yhteensä 330,000 jäsentä.

Siinä on Saksan urheilun kaksi tietä. Länsi-Saksassa se kulkee sosdem-puolueen ja entisten urheilufuhrerien johdolla Hitlerin aikuisia sotilaallisia tarkoitusperiä palvellen, kun taas Itä-Saksassa urheilutoiminta kehittyy demokraattisten joukkojärjestöjen puitteissa päämääränään terveen ihmisen luominen ja Saksan kansan yhdistäminen.

40 pros. alennuksella

KUOPUKSEN KENGISSÄ

Kirj. AILI TERÄVÄINEN

"Tämä kertomus on valoisilta, onnellisilta koulu- ja nuoruusvuosilta, maailmasta, jonka kerran tunsin. Saadakseni sen maailman ja ajan jälleen tuntumaan todellisilta olen kuvaillut paikat niinkuin ne omilta lapsuusvuosiltani muistan, ja tapahtumat niinkuin ne olisivat voineet tapahtua."

Näin sanoo tekijä kirjansa alussa. Tämä teos on todella mielenkiintoinen tuttavuus kaikille kaunokirjallista lukemista harrastaville.

235 SIVUA — ALENNUSMYYNTIHINTA 90¢

Tilatkaa joko suoraan kirjakaupastamme tai ostakaa se asiamiehiltämme.

Vapaus Publishing Company Limited
Box 69 Sudbury, Ontario

SUOMEN KUULUMISIA

(Helsingissä, toukokuun 11 pnä 1949, Suomi-Seura)

KAUPPAMME INTIAAN LAAJENEE 20-KERTAISEKSI

Täällä allekirjoitettiin toukokuun 9 pnä Intian ja Suomen välinen kauppasopimus, jonka mukaan näiden maiden välinen kauppa laajenee 20-kertaiseksi. Vuonna 1947 Intian ja Suomen välinen kauppa nousi 60,000 puntaa. Uuden kauppasopimuksen puitteissa Intia tulee toimittamaan Suomeen kulutustarvikkeita, kuten tupakkaa, teetä, kahvia, juutea, maapähkinöitä sekä erilaisia öljyjä. Suomen vienti tulee käsittämään mm. paperia, koneita, puutavaraa, sähkötarvikkeita ja höyrykattiloita.

KH-MINISTERIÖ LAKKAUTETAAN VUODEN LOPUSSA

Kansanhuoltoministeri O. Toivonen ilmoitti antamassaan haastattelussa, uutisen, että Kh-ministeriö lakkautetaan vuoden lopussa. Sen lisäksi mitä ministeri Toivonen mainitsee säännöstelyn purkamisesta, on syytä viitata hänen eräälle lähetystölle antamaansa lausuntoon, jonka mukaan valtioneuvostossa on kiinnitetty huomiota myös hintasäännöstelyn lopettamiseen kokonaisuudessaan lähiaikoina.

LIIKEVAIHTOVERO ALENNETTANEEN HEINÄKUUN 1 P:STÄ LÄHTIEN

STT:n saaman tiedon mukaan on yleisohjelmakomitea valmistumassa olevassa mietinnössään asettunut puoltamaan liikevaihtoveron alentamista vähittäiskaupan osalta viiteen prosenttiin. Kuten tunnettua vähittäiskaupan liikevaihtovero on nykyään 10 pros. myynnistä. Komitean ehdotuksen mukaan alennus tulisi voimaan heinäkuun 1. päivästä lähtien.

Saamamme tiedon mukaan on valtiovarainministeriössä harkittu tuottajan maksettavaksi säädetyn liikevaihtoveron alentamista 17 prosenttiin heinäkuun alusta. Nykyään tuottaja maksaa myydessään tuotteitaan suoraan kulutukseen ko. liikevaihtoveroa 18 prosenttia myynnistä.

PARATYFUS EPIDEMIA RIIHIMÄELLÄ JA RYTTYLÄSSÄ

Ryttylän ja Riihimäen paratyyfysepidemia, joka ilmeisesti on saanut alkunsa maitotartunnasta, on levinnyt siinä määrin, että sairastuneita on jo toista sataa, joista Ryttylässä 60. Epidemian pysähtymisestä ei vielä ole merkkejä, mutta vastatoimenpiteiden odotetaan muutaman päivän kuluttua kääntävän tilanteen paremmaksi. Tapaukset ovat yleensä lieviä ja potilaat enimmäkseen nuoria. Tartunnan aiheuttanut maito oli todennäköisesti tuotu pääsiäisen aikaan Ryttylästä Riihimäelle. Tartunnan alkulähteeksi epäillään erästä Ryttylässä sijaitsevaa taloa, jonka lapsista yksi on ollut jo jonkin aikaa kuumeessa. Epidemiapaikkakunnilla on annettu määräys keittää maito ja juomavesi ja samalla on ryhdytty yleiseen rokotukseen.

Tieto on valtaa! Hyvä lukeminen kuuluu ihmisen jokapäiväiseen leipään. Hankkikaa itsellenne "Kevät 1949". Hinta ainoastaan 40 senttiä.

— "Carmenin" on säveltänyt Bizet.

Suomen lähetystön osoite on:
LEGATION OF FINLAND
CHATEAU LAURIER
Ottawa Ontario

Suomipaketteja lähettäessänne
SÄÄSTÄKÄÄ
Rahaa — Aikaa — Vaivoja

"OLYMPIA" $5.50	"IMATRA" $5.75
5 lbs. Coffee (Green)	4 lbs. Coffee (Roasted)
3 lbs. Rice	3 lbs. Rice
1 lb. Raisins	1 lb. Raisins
	1 lb. Prunes

Lähetetään Tanskasta, kaikki paketit vakuutuksessa. Virallisesti tunnustettu 6 kertaa nimellisarvoaan arvokkaammiksi.

Norcon (Regist'd)
Suite 338 — Dominion Sq. Bldg.
Montreal Quebec

Kesävaatteita

TULEVIA JUHLIA VARTEN

★

Tilatkaa
MITTOJEN MUKAAN TEHTY PUKU
Nyt!

Suuri valikoima kangasmalleja nähtävänä

VALMIITA PUKUJA VARASTOSSA JOS MINKÄLAISIA

[Ke]SÄ[H]ELLE-
HOUSUJA
PAITOJA
TAKKEJA
KENKIÄ
SOLMIOITA

ERIKOISUUS
Viileitä tropiikkipukuja
Kaikenmallisia ja kokoisia
36.50

★

[V]ERNER PIISPANEN suomalainen kauppa-apulaisem[m]e on aina apunanne vaatteiden valinnassa.

Fashion-Craft
SHOPS LIMITED
[J]OHN MACDONALD FRANK HOURIGAN
Elm St. E. Puh. 3-0523 Sudbury

40% ALENNUKSELLA

Pohjoismaiden suurimman kertojan
MARTIN ANDERSEN NEXÖN
OMA-ELÄMÄKERTAROMAANI
"MUISTOT"
ALENNUSHINTA $1.20
Sidottu — 335 sivua
Joka sivulla tuntee lukija suuren taiteen läsnäolon.
Tilatkaa heti, vain joitakin jälellä.

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONT.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

Muuttoajoa ja säilytystä

MUUTTOVAUNUT LÄHTEE ITÄÄN länteen, pohjoiseen ja etelään miltei joka viikko. Muutollenne soittakaa McKenzie Van Service, 7-7301 Sudbury.

HALUTAAN

MAASEUDULLE KESKI-IKÄINEN suomalainen nainen hoitamaan ikänaista. Kirjoittakaa palkkavaatimuksista osoitteella: T. A. Hendrickson, H.E.P.C. La Cave Development Camp, No. 1, via Mattawa Ont. (12-14-17)

VAKUUTUSASIAMIES, YLI 21 VUODEN ikäinen. Annetaan hyvä koulutus vakuutusalalle. Pohjapalkka ja prosentti. Mainio tilaisuus edistyä piirissä hyvin vakiintuneessa yhtiössä. Kirjoittakaa: Vakuutusasiamies, Box 69, Sudbury. (14-17)

MYYTÄVÄNÄ

3-HUONEEN TALO, AUTOVAJA puuhuone, kanahuone, suuri lotti. Tiedustelkaa 25 McLeod Rd., Lockerby. (14-17)

FARMI MYYTÄVÄNÄ

SIJAITSEE JÄRVIRIKKAALLA seudulla, luonnon kauniilla paikalla, valtamaantien varrella, 1½ mailia Connaughtin asemalta, Barbers Bayssa, Ont. Pinta-ala 93 eekkeriä, josta yli 60 eekkeriä peltoa. Vuoden 1947 Ford traktori ja maan muokkausvälineet, uudet ja hyvässä kunnossa olevat asuin- ja ulkorakennukset. Kysykää tai kirjoittakaa: Mrs. Helga Gronroos, Box 656, South Porcupine, Ont. Puhelin 881 W. (17-19-21)

80. EEKKERIN FARMI MYYTÄVÄNÄ Waters Townshipissa, 9 mailia Copper Cliffistä. Lähemmin: Kusti Wainio, R. R. 1, Copper Cliff, Ont. (17-19)

Farmi myytävänä

Maata 145 eekkeriä, josta 10 eekkeriä peltoa ja noin 65 eekkeriä metsää. Paikka sijaitsee kalaisen järven rannalla, hyvä paikka urheilukalastajille. Maan halki virtaa joki. Välttävät asuinhuoneet. Valtatielle 1½ mailia. Paikka sijaitsee Shillington, Ont., Bond Townshipissa. Kysykää lähemmin osoitteella: E. W. Harjula, 80 Bruce Ave., South Porcupine, Ont. Puhelin 474 W.

KING EDWARD
PARTURILIIKE
Ammattitaitoista parturintyötä öljy hoitoa hiuksille
EINO SMITH
JACK NICHOLSON
Sama sisäänkäytävä kuin naisten oluttupaan

J. E. Lacourciere
LAWYER — LAKIMIES
JULKINEN NOTARIO
10 Elm St. E. Sudbury Phone 8-8221

A. NIEMI
VALOKUVAAMO
36 Elm St. E. Puh. 8-8824 Sudbury
Valokuvaus työtä kaikesta lajista

CITY DRUG STORE
Lääkkeitä Kauneusvälineitä
Vapaa kotiinajo
20 Elm St. E. Puh. 4-4273 Sudbury

Puuttuuko Teiltä Peppi?
jos, niin . . .
PANTAVENE
auttaa teitä saamaan takaisin viilkkautenne. Erikoisen hyvä apu vanhoille miehille. PANTAVENE on valmistettu kauroista ja sen vaikutuskyvyn aiheuttaa lipido-protein aine.
Uusi hinta $2.00 — Postitus 10c
KARI PHARMACY
PUHELIN 6-6572
187 Kathleen St. W. Sudbury
Lansdowne kadun kulmassa

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kirvesmiesten kokous huomenna taivosunion haalilla klo 8 ip.

Bajadeerin harjoitus tänä iltana klo 7.30. Kaikki mukaan!

Alerts'n johtokunnan kokous torstaina t.k. 19 pnä klo 8 ip. Finnishhaalilla.

Työn Puisten komitean kokous tänä iltana 7.30 Työn Puistossa.

Saunaan huomenna

Työn Puiston sauna on tästä lähtien avoinna myös keskiviikkoisinkin, klo 2—10 ip. Jotkut asianharrastajat väittävät nyt olevan jo mainiot edellytykset u'ntiin, varsinkin saunasta käsin.

Tanssit Beaver Lakella

CSJ:n Beaver Laken osasto järjestää railakkaat kevään ensimmäiset tanssit ensi lauantai-iltana, t.k. 21 pnä. Kutsumme kaikkia tanssihaluisia saapumaan silloin haalille niin läheltä kuin kaukaakin.

Väinö Manninen soittaa. — Vic.

Vaalitanssiaiset Työn Puistossa lauantaina

Työn Puistossa pidetään ensi lauantaina työväen vaalitanssit, joissa tanssimusiikista huolehtii Frank Koivu uudella hanurillaan. Ovipalkintona on kamera. Tilaisuudessa tarjoillaan mainioita voileipiä ja hyvää kahvileipää — ja luonnollisestikin hyvää kahvia.

Kaikki tulot käytetään työväen vaalitaisteiun käymiseen.

Bob Carlin parlamenttiin!

Vieraita täällä

Yrjö Tuisku saapui eilen Wawasta työmaalta, viipyen jonkin päivän Sudburyssa ennenkuin menee kotiaan Kirkland Lakelle. Samaan aikaan saapui Wawasta myöskin sudburylainen Toivo Aalto.

K. Kuusenaho saapui vierailulle Sudburyyn Red Laken kaivantoalueelta. Oltuaan täällä noin viikon päivät aikoo hän palata takaisin Red Lakelle.

Otamme vastuullemme antaa uutta eloa teidän
KUOLLEELLE RADIOLLENNE
ED'S RADIO SHOP
PUHELIN 3-1589
15 Larch St. Sudbury
Haetaan ja tuodaan kotio.

McLEOD
MOTORS & EQUIPMENT
65 Larch St. Sudbury
Puhelimet 8-8344 ja 5-5663
PALVELLUT SUOMALAISIA YLI 35 VUOTTA
● FORD & MONARCH henkilöautoja
● FORD KUORMA-AUTOJA ja traktoreita
Harry Toivonen suomalainen myyjä

DELONGCHAMP
Cartage Co. Ltd.
20 LORNE ST. PUH. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN.
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Carlin kehoittanut työväestöä puolustamaan unioitaan

"Kun työnantajat, hallitus tai jotkut työväen harhaanjohtajat eivät hyväksy teidän toimintaanne ja haluavat siitä syystä tuhota teidät ja teidän järjestönne, ryhtyvät ne huutamaan punaisuudesta. Työväenvastaisen toiminnan savuverhoksi asetetaan sitten punapeikko", sanoi täällä äsket'äin R. H. Carlin, puhuessaan CKSO-asemalta. Tämä kaivostyöläisten johtaja on Sudburyn valitsijapiirin työväen ja farmarien ehdokkaana kesäk. 27 pnä pidettävissä liittovaltion vaaleissa.

Mr. Carlin puhui Canadan merimieslakon johdosta ja kehoitti työväkeä ryhtymään toimenpiteisiin, ehkäistäkseen lakkojen ja unioiden murskaamisen muodostumasta "kansalliseksi urheiluksi", jota harjoitetaan työnantajain toimesta ja "puolueettomana" pidetyn hallituksen tukemana ja vieläpä niiden työväen harhaanjohtajien kannattamana, joita valitettavasti löytyy unioiden keskuudessa.

Puhuja mainitsi esimerkkinä tästä punapeikon käyttämisestä taistelussa työväen oikeutettuja vaatimuksia vastaan mm. asbestilakon, jossa työnantajat ja hallitus ovat menneet niin pitkälle, että näitä katoliseen unioon kuuluvia lakkolaisia nimitetään nyt myöskin "punaisiksi". Mr. Carlin osoitti puheessaan esimerkeillä miten kaikkia työväen unioita ja järjestöjä sekä niiden johtajia, jotka taistelevat työväen oikeutettujen vaatimusten puolesta, syytetään "punaisiksi" tai "kommunisteiksi". Siitä on tällä kertaa kaikkein selvimpänä todistuksena Canadan merimiesten unio, joka yritetään murskata työnantajain, hallituksen ja vissien työväenjohtajain yhteistoiminnan kautta.

Kaikki nauramaan . . . Whitefishin haalille

Whitefish. — CSJ:n paikallisen osaston näyttelijät esittävät ensi lauantaina, t.k. 21 pnä alkaen klo 8.30 illalla osaston haalilla, Edward Lapinsalon kirjoittaman hauskan huvinäytelmän, joka on hyvin laajalti suosittu suomalaisten keskuudessa. Voin siitä huolimatta kuitenkin todeta, että sen sisältö on erikoisen vilkas ja kiinnostava. Papan tohvelisankaruus, rouvan kiukuttelu, Aakustan yksitoikkoisuus ja Liisan ja Kallen kekseliäisyys tulevat varmaankin kutkuttamaan kaikkien nauruhermoja niin voimakkaasti, että kenkään ei pysty olemaan vakavana.

Siis mennäänpä joukolla viettämään rattoisa hetki haalilla. — A.

Toronton sairaalassa

Selma Nieminen Creighton Minelta on Toronton General-sairaalassa. Ystäviä kehoitetaan vierailemaan hänen luonaan osastossa E4 College St. varrella.

Mies löydetty metsästä

Stinsonin läheisyydessä löydettiin puhelinlinjaa avattaessa metsästä perjantaina miehen ruumis. Miehen todettiin olleen 31-v. Paul Jean Noelvillestä, joka on ollut kateissa noin 4½ kk:n ajan. Miehen arvellaan kuolleen kylmän johdosta koska mitään väkivallan merkkejä ei havaittu.

Cochrane-Dunlop-yhtiön voitto puoli miljoonaa

Torontosta ilmoitettiin, että Cochrane-Dunlop Hardware Ltd:n puhdas voitto oli viime helmik. loppuun päättyneen vuoden ajalta lähes puoli miljoonaa dollaria, tarkemmin sanoen $499,769, edellisen vuoden puhtaan voiton ollessa $374 287. Edelliseen vuoteen verrattuna lisääntyi puhdas voitto lähes 34 prosentilla vaikka myyntien ilmoitetaan lisääntyneen noin 20 prosentilla.

Vuoden bruttovoitto oli $1,073,304 mutta kun siitä tehtiin asianmukaiset poistot, kuoletukset ja varaukset verojen maksamista varten, jäi puhtaaksi voitoksi $4.08 kutakin osaketta kohden, verrattuna $2.90 edelliseltä tilivuodelta.

Yhtiön saatavat olivat tilivuoden lopulla $1,143,680 ja varastojen arvoksi ilmoitettiin $2 319,230.

Sunnuntaisin keilaaminen lain vastaista

Paikallisessa poliisioikeudessa tuomittiin kolmen sudburylaisen keilaradan omistajat kymmenen dollarin sakkoon sen johdosta, että olivat sallineet harjoitettavan sunnuntaisin keilaamista radoillaan vastoin kunnallisen asetuksen määräyksiä. Keilaamista oli harjoitettu sunnuntaisin klubien jäsenten kesken, ilman että jäsenet olisivat maksaneet siitä tavanmukaisen maksun.

Urheilukentän vuokra

Kaupungin puistokomissio päätti viime viikolla määrätä Queen's Athletic-kentän vuokraksi $200 päivältä tai sen osalta. Entiset vuokrat vaihtelivat ja korkein vuokra oli $250 päivältä, mutta nyt on voimassa sama vuokra kaikille, lukuunottamatta erilaatuisia urheilukilpailuja, jotka pidetään sarjottain.

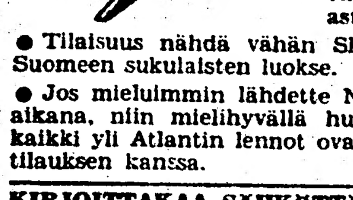
Erikoinen lentomatka
● Ainoastaan tämä jäljellä . . .
● Meidän erikoisesti järjestetty matka suomalaisille Montrealista kesäk. 16 p., edestakaisin $831.80, paluuaikaa vuoteen asti.
● Tilaisuus nähdä vähän Skotlantia ja Ruotsia vierailumatkalla Suomeen sukulaisten luokse.
● Jos mieluimmin lähdette New Yorkista tai Montrealista toisena aikana, niin mielihyvällä huolehdimme vaatimuksistanne. Koska kaikki yli Atlantin lennot ovat pian myyty, älkää viivytelkö paikan tilauksen kanssa.
KIRJOITTAKAA, SÄHKÖTTÄKÄÄ tai SOITTAKAA VIIPYMÄTTÄ
RITARI TRAVEL AGENCY
49 Cedar St. Royal pankin rakennus Sudbury, Ont.
Puhelin konttori 5-5685 — Iltasin 8-8679
Edustamme laivalinjoja, hotelleja, lentolinjoja ja huvimatkoja.

Bajadeerin toinen esitys huomenna

Keskiviikkona klo 7.30 illalla alkaa Finnish-haalilla toinen ja viimeinen Bajadeerin esitys. Tätä lo'sto-operettia ei esitetä enää tämän jälkeen Sudburyssa, joten nyt on viimeinen tilaisuus sen näkemiseen. Eilen illalla oli enää anihar-voja numeroituja lippuja saatavana, mutta seisomalippuja voidaan myydä huomattava määrä.

Suomalainen hanuritaiteilija Paul Norrback ja baritoonilaulaja Laurie E. Laine New Yorkista antavat konsertin ensi perjantai-iltana Finnishhaalilla. Se on heidän ensimmäinen konserttinsa Canadassa. Seuraavana iltana esiintyy tämä taiteilijapari Donhaalilla Torontossa. Konsertti alkaa täällä klo 8.15. Ohjelman esityksen jälkeen tanssitaan.

Hevosrääkkäysjuttu uudessa vaiheessa

Soosta ilmoitetaan, että sudburylainen hevoskauppias Rosario Tessier asetetaan syytteeseen eräälle tukkiyhtiölle vuokraamiensa hevosten rääkkäämisestä. Eläinsuojelusyhdistyksen tarkastaja Harold Allard sanoo suorittamansa tutkimuksen perusteella, että varhaisemmat tiedot siitä, että tukkitöissä olisi kolmen viikon aikana tapettu kaikkiaan 125 hevosta, ovat perättömiä. "Tosiasiassa menetettiin lokak. ja maalisk. välisenä aikana 30 hevosta, mikä ei ole poikkeuksellinen luku kun otetaan huomioon töiden laatu ja käytettyjen hevosten lukumäärä", sanoi mr. Allard. Virallisen raportin mukaan hukkui 5 hevosta jäihin ja 5 suohon. Sairaudet aiheuttivat 10 hevosen menettämisen.

Eläinsuojelusyhdistys väittää, että Tessierin vuokraamat hevoset olivat yleensä puhuen huonolaatuisia, joko liian vanhoja tai kevyitä siihen työhön mitä varten ne oli vuokrattu, eikä niitä olisi pitänyt vuokrata sitä varten. Sopimuksen mukaan piti Tessierin saada hevosista vuokraa dollarin päivältä ja $125 korvaus kuolleista. Yhdistys väittää, että Tessier ei noudattanut oikeata menettelyä kuljettaessaan hevosia kämpille, että yksi hevonen tuli kuljetettaessa raajarikoksi ja kaksi kuoli oltuaan viikon kämpällä, vaikka ne eivät olleet päivääkään työssä.

Kaikesta päättäen näyttää siltä kuin Tessierin syytteet suunnattaisiin häntä itseään vastaan. Hän oli väittänyt hevosia pidetyn kämpillä töissä 24 tuntia vuorokaudessa ja että niitä oli ajettu kunnes olivat kuolleet uupumuksesta tai ammuttu kun eivät kyenneet nousemaan ylös. Mr. Allard väittää tämän tiedon perättömäksi ja toteaa, että juttu hevosten kämpiltä pois kuljettamisesta on myöskin huomattavasti liioiteltu.

Neljä ehdokasta tulevissa liittovaaleissa

Lauantaina pidetyssä liberaalien nimityskokouksessa valittiin Nipissingin valitsijapiirin edustajana parlamentissa ollut Leo Gauthier puolueen ehdokkaaksi Sudburyn uuteen valitsijapiiriin, joten tässä valitsijapiirissä on tulevissa vaaleissa ainakin neljä ehdokasta, joista kaivostyöläisten johtaja Bob Carlin on työväen ja farmarien ehdokas. Sudburyn uuteen valitsijapiiriin kuuluvat Espanolan ja Hagarin välillä sijaitsevat alueet. Mr. Carlin on todettu vilpittömäksi ja väsymättömäksi työväen ja farmarien etujen puolustajaksi maakunnan lainlaatijakunnassa tapahtuneen toimintansa perusteella.

Kolme murtovarasta

Kolme sudburylaista nuorta miestä tuomittiin poliisioikeudessa viikon lopulla 2—7 kk. vaihteleviin vankeusrangaistuksiin ja 38-v. Armand Henry Azildasta tuomittiin 4 kk. varastettujen tavarain säilyttämisestä. Miehet olivat murtautuneet Carload Groceryn varastoon Elm St. varrella ja vieneet sieltä kaksi kuormallista tavaraa Henryn kauppaan Azildassa. Yksi tuomituista oli ollut Carload Groceryn palveluksessa.

Täyden kuorman aika

Maantieviranomaiset ilmoittivat viikon lopulla, että puolen kuorman ajoaika päättyi, Chapleaun tietä lukuunottamatta, viime sunnuntaiyönä, oltuaan voimassa maalisk. 14 p. lähtien.

Kansalaispaperit saaneista miltei puoli suomalaisia

Viime torstaina jaettiin juhlallisella tavalla kansalaispaperit 53, uudelle Canadan kansalaiselle paikallisella oikeustalolla. Paperit saaneista on miltei joka toinen suomalainen. Muiden juhlallisuuksien ohessa jakoi Lions Clubin edustaja Oliver Laine uusille kansalaisille klubin muistotodistuksen tapahtuman johdosta.

Uusien kansalaisten joukossa havaittiin mm. seuraavat suomalaiset:

Mrs. Ennie Anderson, 599 Bruce St., Anslem Leonard Erickson, 45 Lansdowne St., Teodor Benjamin Heino, 31 Beech St., Mrs. Ann Heino, Espanola, Mrs. Alma Konttila, Levack, Frans Efraim Kangas, 319 Eva Ave., Mrs. Fanny Laaksoharju, 15 Evans Rd., Copper Cliff, Mrs. Vieno Laine, 546 Bruce St., Mrs. Alma Lehtonen, Wahnapitae, Lauri Juuse Lehtonen, Wahnapitae, Mrs. Lempi Maria Maki, 750 Martindale Rd., Mrs. Tyyne Maria Marttila, 345 Elm St. W., Mrs. Mary Hildur Makela, 498 Tedman Ave., Kaarlo Evert Marttila, 345 Elm St. W., Mrs. Lyydi Ojkkonen, 21 Evans Rd., Copper Cliff, Mrs. Kaisa Orrenmaa, 458 Mabel Ave., Mauno Poikkimaki, 350 Bessie St., Antti Oscar Peltomaki, 385 McLeod St., Mrs. Olga Pikkusaari, 27 Poplar St., Copper Cliff, Mrs. Olga Mary Pitkänen, 39 Pearl St., Mrs. Aino Sisko Ristimaki, 194 Riverside Dr., Yrjo Ivar Rinne, 31 Beech St., Mrs. Elli Tulisalo, Copper Cliff, Mrs. Hilma Tenhonen, Skead, Arvo Johannes Tastula, 385 Eva Ave.

Kaivanto- ja metsämiehet merimiesten puolesta

Sudburyn seudun kaivanto- ja metsätyöläiset ovat ryhtyneet toimenpiteisiin merimieslakkolaisten avustamiseksi sillä he toteavat, että merimieslakossa on kysymyksessä aloite kaikkien laillisten työväen unioiden murskaamiseksi, kuten Nipissingin valitsijapiirin liberaalinen parlamentin jäsen Leo Gauthier myönsi joku aika sitten lähetystölle, jonka puhemiehenä oli kaivostyöläisten johtaja R. H. Carlin.

Mr. Carlin puhui äskettäin myöskin radiossa merimieslakkolaisten puolesta ja heidän taistelunsa merkityksestä.

T.k. 5 pnä pidettiin täällä kaivosunion haalilla yleinen kokous merimiesten taistelun tukemiseksi. Kokouksessa puhuivat Carlin, metsätyöläisten johtaja Bruce Magnuson ja merimiesten union edustaja Al Brewster. Kokouksen puheenjohtajana toimi kaivostyöunion paikallisen osaston rahastonhoitaja J. P. McCool, joka on merimiesten avustamiskomitean Sudburyn komitean puheenjohtaja. Kokouksessa kerätty kolehti oli $80 suuruinen. Onkilaitteen arvonnan avulla saatiin $130.

Tässä kokouksessa hyväksyttiin myöskin päätöslauselma, jossa tuomittiin hallituksen siunaamat ja johtamat toimenpiteet merimiesten urhean taistelun murskaamiseksi.

Päivittäin lähetetään paikallisten unioiden toimesta lukuisia sähkeitä Ottawaan merimiesten ja asbesti työläisten lakon johdosta.

Viime viikolla kerättiin merimieslakkolaisten hyväksi $130 pankkien edustalle järjestetyssä keräyksessä.

Sotavoimia olisi käytettävä metsäpaloja vastaan

Sudburyn kauppakamari päätti viime viikon lopulla ryhtyä kannattamaan Canadan vakinaisen ja reserviarmeijan käyttämistä metsäpalojen sammutustöihin, josta syystä näitä asevoimia olisi harjoitettava myöskin sitä silmällä pitäen. Asettuessaan kannattamaan Port Arthurin kauppakamarin asiasta tekemää ehdotusta, pitivät kauppakamarin johdon jäsenet samalla selvänä sitä, että reserviarmeijan voimia käytettäisiin ainoastaan äärimmäisessä hätätilanteessa ja vakinaisenkin armeijan voimia ainoastaan suurimmissa metsäpaloissa.

Asian käsittelyn yhteydessä mainitsivat kamarin jäsenet siitäkin, että metsätyöläiset vaativat metsäpalojen sammuttamisesta saman palkan kuin heille maksetaan työskennellessään metsäkämpillä. Koska metsäpalojen sammutustöissä on ollut alhaisemmat palkat on se viivästyttänyt miesten saantia näihin töihin kun on ryhdytty neuvottelemaan palkoista ennenkuin on ryhdytty töihin. "Se ei ole sopiva aika palkoista neuvottelemista varten", sanoi Ed. Battison.

"Jos armeijan käyttäminen metsäpalojen sammuttamiseen osoittautuu käytännölliseksi, ei siinä tapauksessa ole mitään mahdollisuuksia siihen, että ihmiset sytyttäisivät metsävalkeita saadakseen työtä niiden sammuttamisessa", sanoi Sudbury Starin liikkeenhoitaja J. R. Meakes asian keskustelun yhteydessä.

Carlin puhuu tänään 5.35 CKSO-asemalta

Sudburyn valitsijapiirin työväen ja farmarien ehdokas R. H. Carlin puhuu tänään paikalliselta radioasemalta CKSO aiheesta "liittovaltion vaalit ja Sudburyn kansa." Hänen puolestaan puhutaan myöskin ranskankielellä klo 6.15 tänään CHNO asemalta.

Keuhkotautiklinikassa todettiin 43 tapausta

Täällä maalisk. ja huhtik. aikana toiminut rintaklinikka johti kaikkiaan 43 tuberkuloositapauksen toteamiseen hengityselimissä. Niistä oli 14 tapausta aktiivisia. Sen lisäksi todettiin kolme epäilyttävää tapausta, ilmoitti kaupunginlääkäri J. B. Cook viime viikolla.

Kaikkiaan 21,398 henkilön rintakuvattiin röntgensädelaitteilla.

Koirain vankeusaika

Koirat on pidettävä kiinni McKimkunnassa syysk. alkuun saakka sillä kaikki irrallisina juoksevat koirat voidaan pidättää ja tuhota siihen valtuutettujen henkilöiden toimesta, ilmoitti kunnan kirjuri viikon lopulla.

Katsannon alaiseksi

Eräs 14-v. poikanen Minnow Lakelta asetettiin katsannon alaiseksi vuoden ajaksi sen johdosta, että hän oli asettanut kahdessa eri paikassa ratapölkkyjä CPR:n raiteille. Poikanen oli poliisioikeudessa ja tunnusti syyllisyytensä. Teot eivät olleet johtaneet mihinkään onnettomuuksiin.

Vähemmän voita

Tämän vuoden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana tuotettiin Sudburyn piirin meijereissä voita ainoastaan 6,133 paunaa eli 1,272 paunaa vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Maaliskuun tuotanto oli kuitenkin 273 paunaa suurempi kuin viime vuoden maaliskuussa, ilmoitetaan maakunnan maatalousministeriöstä.

Britannia ja Israel sopineet diplomaattiasioista

Lontoo. — Britannia ja Israel ovat päättäneet korottaa edustuksensa molemmissa maissa lähetystöiksi, ilmoitetaan ulkoministeriön taholta.

Virallisessa asiasta annetussa lausunnossa sanotaan, että kummankaan maan välillä ei ole neuvoteltu mistään muutoksista, mitkä vaikuttaisivat näiden maiden välisiin nykyisiin suhteisiin.

—Oletteko jo uusineet VAPAUDEN tilauksen?

Käytettyjä AUTOJA ja TROKEJA

KAIKENMALLISIA
V. 1934—1949 asti
Hinnoitettu $195 lähtien
A & W MOTORS
71-73 Cedar St. Puh. 6-6244 Sudbury
Vastapäätä Capitol teatteria

Uniot protestoivat Murrayn kätyrien kängsterismiä

Seattle, Wash. — CIO:n täkäläiset uniot ovat lähettäneet CIO:n presidentille Philip Murraylle protesteja sen johdosta, että Mine, Mill & Smelter Workers union sihteerirahastonhoitaja Maurice E. Travis joutui äskettäin raakamaisen hyökkäyksen kohteeksi.

CIO:n 36 johtavaa unionistia on vaatinut Murrayn ja CIO:n johtokunnan kiinnittämään heti huomiota reittauksiin ja Travisia vastaan tehtyyn hyökkäykseen, jota johti eräs Murrayn kätyri.

Nämä unionistit sanoivat mm.: "Taistelu Taft-Hartley lain kumoamiseksi on tuomittu epäonnistumaan jos ei reittausta lopeteta. Me tarkoitamme sellaista häpeällistä esiintymistä kuin oli Mine, Mill and Smelter Workers union virkailijaa vastaan tehty hyökkäys, joka on tuota unioita vastaan tehdyn reittauksen kohokohta."

Niiden unioiden joukossa, jotka vaativat oikeudenmukaisia toimenpiteitä Travisin tapauksessa, mainitaan maataloustyöläisten union osasto, kaivos- ja sulattimotyöläisten union osastoja ja International Woodworkers union Pohjois-Washingtonin piirin neuvosto.

Sammuttajat pelastuivat hädin tuskin metsäpalossa

Winnipeg. — Pohjois-Manito[...] raivonnut metsäpalo oli vaati[...] palonsammuttajan hengen, [...] miehet pääsivät viime tingassa [...] päämään jokeen liekkejä pakoon [...] antaina. Miehet olivat erään pu[...] vayhtiön kämpän työläisiä ja ova[...] leet sammuttamassa metsäpalo[...] 140 mailin päässä luoteeseen täält[...]

Jotkut miehet saivat paloha[...] He olivat pystyttäneet teltat pa[...] eelle, mutta tuli tuhosi ne.

Italian hallitus on kieltänyt kaikki mielenosoitukset

Rooma. — Italian hallitus on k[...] tänyt kaikki joukkomielenosoitu[...] kaikkialla maassa. Kielto koskee [...] kia puolueita.

Kielto johtuu epäilemättä siitä [...] vasemmistososialistit ja kommuni[...] suunnittelivat järjestää ainakin [...] 000 henkilön mielenosoituksen At[...] tin paktia vastaan.

Kalastajien union presidentti J. [...] rich on vaatinut että CIO:n joh[...] kunnan on pidettävä heti kokou[...] käsiteltävä Travisin tapausta [...] reittauskysymyksiä. Kalastajien [...] on osasto No. 3 on vaatinut, että [...] rayn on henkilökohtaisesti anne[...] selitys Travisin tapauksen johdosta[...]

"He Tanssivat Häissänne!"

Nyt kun olette häneltä kysynyt ja päivänmäärä on järjestyksessä . . . sallikaa J. T. Paquette & Sons olla kukkapoikana järjestelyn takana.

Meidän SULHASPUKIMOMME . . .

on valmiina hoitamaan niitä pieniä seikkoja jotka tulevat esiin ennen sitä suurta päivää . . . kuosineuvoja juhla- ja tavallisien pukujen suhteen kesäisiä häitä varten . . . häämatkan vaatteita joko POHJOISEEN, ETELÄÄN, ITÄÄN tai LÄNTEEN menoa varten . . . myös seurustelutavoista y.m.

● Käykää kaupassamme ja keskustelkaa suunnitelmistanne meidän sulhasmiehen neuvonantajamme, Mr. R. Lanthierin kanssa. Hänellä on vastaus kysymyksiinne.

Oikea Vaatetus Iltajuhlaan!

LIIVI— Yksi- tai kaksirivinen valkoisesta pique-kankaasta.
PAITA— Paidan pitäisi olla valkoinen joko tärkättyn tai pehmeän laskullisen edustan kanssa, kaksikertaisine hihansuineen. VALKOINEN KAULUS valkoisen pique-rusetin kanssa.
KENGÄT— Sileät, mustat kiiltonahkaiset kengät joissa on sileä kärki.
KÄSINEET— Valkoiset doeskin-käsineet joissa on French-saumat.

Mustia Serge pukuja	49.50—60.00	Valkoisia silkkisiä solmioita	75c—1.50
Mustia kenkiä	8.95—15.50	Harmaita solmioita	1.00—1.50
Valkoisia paitoja	4.00—7.50	Mustia silkkisukkia	75c—1.50

TÄYDELLINEN VALIKOIMA LAHJOJA AVUSTAJILLENNE

Paquetten kauppa on miellyttävä paikka tehdä ostoksenne. Suomalainen palvelus jos haluatte sitä.

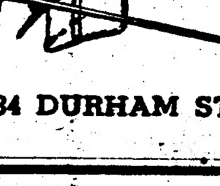
J.T. Paquette & Sons
LIMITED
GENT'S FURNISHINGS
84 DURHAM ST S. PUHELIN 6-6641 SUDBURY